

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 115

Ljubljana, četrtek, dne 21. maja 1931

Leto II.

Novi predsednik vlade na Norveškem Kolstad (agrarec)

Uradniško vprašanje v Avstriji

Dunaj, 20. maja. AA. Korburo poroča: Na sročnjem sestanku parlamentarnih skupin večinskih strank so parlamentarni zastopniki velenemške stranke formulirali svoje stališče glede znižanja uradniških plač. Velenemci so se izrekli zoper vsako redukcijo uradniških dohodkov in napovedali predlog, čigar izvedba bi imela isti učinek, ki se pričakuje od nameravnega znižanja uradniških plač. Parlamentarni zastopniki velenemške stranke so izrazili začudenje nad tem, da se tako delikatno vprašanje rešuje v času, ko je odsoten državni podkancelar dr. Schober.

Zvezni kancelar dr. Ender je predlog velenemcev sprejel in odgovoril, da prispejo njihovi predlogi v razpravo na jutrišnji seji ministrskega sveta. Obenem je dr. Ender pozval dr. Schobro, naj se čimprej vrne na Dunaj.

Španija bo priznala sovjete

Zeneva, 20. maja. n. Sovjetski zastopnik Litvinov in novi španski zunanji minister Lerroux sta se v Ženevi sestala in sporazumela, da se oba režima med seboj de jure priznata. Diplomatski odnosi med obema državama bodo v kratkem vzpostavljeni. Poslaniki v Moskvi in Madridu pa se bodo imenovali šele po sestanku španske ustavodajne skupščine. Čim prej pa se bodo vzpostavili trgovinski odnosi. Bržkone se bodo že prihodnji teden pričela trgovinska pogajanja.

Pred novo veliko stavko v Nemčiji

Dresden, 20. maja. AA. Saaški tvorničarji so odpovedali mezdno pogodbo, ki je veljala za kovinsko industrijo. Odpoved stopi v veljavo 31. maja. Hkrati so stavili nove predloge o 20 odstotnem znižanju mezd. V začetku tega leta so bili znižali mezde za 4 oziroma za 5%. Med delavstvom je veliko razburjenje. Stavka utegne izbruhniti vsak hip.

Krvava volilna kampanja v Romuniji

Bukarešta, 20. maja. d. Volilni boj je dosegel že višek. Propaganda strank je tako živahna, da je na mnogih krajih prišlo do krvavih spopadov, ki so jih povečini izvajali volilni agitatorji. Do sedaj je volilni boj zahteval tri smrtne žrtve.

Položaj v Indiji

London, 20. maja. AA. Sročil je govoril bivši indijski delegat na indijski konferenci v Londonu Srinivasa Sastri o položaju v Indiji. Dejal je, da izpremenita sklepe indijske konferenice lahko obe stranki.

Dalje je izrazil upanje, da se bo sedanje premirje med Indijo in Anglijo spremenilo v trajen mir in da pride Gandhi na prihodnjo indijsko konferenco. Govoreč o bojkotnem gibanju je izrazil upanje, da bo prišlo med Gandhijem in angleškimi gospodarskimi krogi do sporazuma, ki bo omilil sedanjo veliko krizo v industriji v Lancashiru, ne da bi s tem preprečil gospodarsko osamosvojitve Indije. Končno je izrazil upanje, da bo Gandhi, ko bo posejil Anglijo, prišel tudi v Lancashire in proučil tamnošnje razmere.

Vladna kriza v Belgiji

Bruselj, 20. maja. AA. Danes je prišlo vzlic torkovi rekonstrukciji do krize belgijskega kabineta. Odstopil je poštni minister.

Nemško oboroževanje na morju

Pariz, 20. maja. I. Pariški tisk spremlja z velikim zanimanjem vojne priprave v Nemčiji. Posebno pozornost je posvetil novi nemški križarki »Deutschland«, ki so jo večeraj spustili v morje. Listi so o tem dogodku prinesli obširna poročila. »Journal« misli, da bo tudi Francija morala graditi podobne pomorske enote. »Figaro« pravi, da bo nemška mornarica bolj nevarna Angliji kakor Franciji.

Vprašanje razorožitve pred Društvom narodov

Neuspeh nemškega predloga glede objavljanja podatkov o rezervah in vojnem materialu - Soglasen pristane na Hendersonov predlog - Ženeva sedež konference - Debata o preferenčnem carinskem sistemu

Ženeva, 20. maja. d. Svet Društva narodov se je danes bavil z razorožitvenim vprašanjem. Nemškemu predlogu, da se oborožitve objavijo, je stal nasproti angleški predlog, da se države zadovolje s tabelami razorožitvenega predhodnega načrta, v katerem niso navedene izvežbane rezerve in vojni material. Angleški zunanji minister Henderson je priporočal, naj bi se države iz praktičnih razlogov zadovoljile s temi tabelami, ker po dosedanjih izkustvih ne izgleda mogoče, da bi se mogli zediniti na nemški predlog.

Tudi francoski zunanji minister Briand se je postavil na to stališče in izjavil, da je nemogoče, da bi Francija sprejela nemški predlog.

Nemški zunanji minister dr. Curtius je še enkrat razložil, da bi bilo dobro razorožitveni konferenci dati jasne podatke o vseh oborožitvah. Primerjava brambenih sil posameznih držav ni mogoča, če se ne upoštevajo tudi izvežbane rezerve in skladiščne zaloge.

Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je opozoril na to, da bi objava številke glede oboroževanja, ki jo zahteva Nemčija, v mnogih slučajih nasprotovala državnim brambenim zakonom in bi škodovala državni obrambi. Svet DN bi moral vprašati tudi druge države, ki niso v DN, ali bi hotele dati take podatke.

Italijanski zunanji minister Grandi je označil angleški predlog kot pač nepopoln, da bi nemški predlog dovedel do brezkončnih razprav. Zato tudi on načelno soglaša z angleškim predlogom.

Odločitev o tem vprašanju je bila odložena do petka.

Ženeva, 20. maja. AA. Ko so v Svetu Društva narodov predlagali za predsednika splošne razorožitvene konference angleškega zunanjega ministra Hendersona, je Henderson izjavil, da London ne pride v poštev kot kraj konference, ker se bo prav takrat, ko naj bi zasedala razorožitvena konferenca, vršil v Londonu vseindijski kongres.

Ženeva, 20. maja. d. Svet Društva narodov je danes dopoldne na zaupni seji soglasno določil mesto Ženevo kot sedež svetovne razorožitvene konference, ki se sestane 1. februarja l. 1932.

Ženeva, 20. maja. AA. V debati v komisiji za evropsko unijo je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš izrazil neke pomisleke glede preferenčnega sistema carin. Apeliral je na zastopnike vseh držav v komisiji, naj v svojih državah propagirajo čim tesnejše mednarodno sodelovanje, ki edino lahko privede do olajšanja sedanjega položaja. Zastopnik Grčije je izrazil bojazen glede stališča prekmorskih držav, ki jih utegne nova gospodarska ureditev Evrope vznemiriti. Svoj govor je sklenil z apelom na komisijo, naj dobro prouči interese poljedelskih držav, ki izvažajo žita. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je izjavil, da ni stabilizacija carinskih tarif nikako zdravilo za gospodarsko krizo, ker bi to bila samo stabilizacija sedanjega stanja. Romunski delegat Titulescu je obrazložil romunsko stališče glede preferenčnega sistema. Nato je predsednik komisije Briand predlagal, naj se sprejme predlog angleškega zunanjega ministra Hendersona, da se sestavi strokovna komisija, ki bi proučila vse predloge. V tej komisiji bi bile zastopane

Nemčija, Avstrija, Belgija, Jugoslavija, Anglija, Francija, Švica, Poljska, Švedska, Turčija, Češkoslovaška, Romunija in sovjetska Rusija. Briand je predlagal za predsednika te strokovne komisije švicarskega delegata Molto.

Ženeva, 20. maja. AA. Razpravljajoč o Hendersonovem predlogu, naj bi se vprašanje nemško-avstrijske carinske unije predložilo v presojo haaškemu mednarodnemu razsodišču, je Svet Društva narodov sklenil, da se haaškemu razsodišču predloži v razsojo tudi ves kompleks vprašanj, ki so v zvezi s carinsko unijo.

Ženeva, 20. maja. d. Nemški zunanji minister dr. Curtius je imel večeraj daljši razgovor z romunskim zastopnikom pri Društvu narodov, poslanikom v Londonu Titulescom.

Berlin, 20. maja. k. Po nekem uradnem poročilu se bodo kljub nasprotnim sklepom v Ženevi posvetovanja med nemško in avstrijsko vlado o carinski uniji nadaljevala. Vendar pa bodo ta posvetovanja le informativnega in strokovnega značaja. Definitivno se bodo uredila vsa vprašanja o tej uniji šele po razsodbi mednarodnega sodišča v Haagu.

Pariz, 20. maja. AA. Francosko časopisje poroča iz Ženeve, da so se po današnjih dolgotrajnih razgovorih med nemškim zunanjim ministrom Curtiusom in francoskim zunanjim ministrom Briandom francosko-nemški odnosi izboljšali.

Ženeva, 20. maja. d. Veliko število evropskih državnih, učenjakov in pesnikov je grofa Coudenhove Kallergia, voditelja in utemeljitelja pan-evropskega gibanja, označilo kot kandidata za Nobelovo mirovno nagrado.

Nova priznanja finančni politiki Jugoslavije

Hrabri naporji so premagali vse ovire - Stabilizacijsko posojilo predstavlja še poseben uspeh vlade

Pariz, 20. maja. o. »L'Europe Nouvelle« piše o zaključitvi jugoslovanskega posojila v Franciji in pravi med drugim: Hrabri naporji Jugoslavije od l. 1920, dalje so premagali vse zapreke, ki bi manj vztrajen in žilav narod zavrl pri jačanju države. Delalo se je neprestano na stvarno stabilizacijo dinarja in sedaj je ta stvar dovršena. Stabilizacija se izvrši z nedavno v Franciji sklenjenim posojilom. Iz dobljenega denarja bo vlada najprej izplačala Narodni banki del svojega dolga, potem pa se bo lotila dela za gospodarski razvoj države. Ze itak odlično stanje bank se bo s prejetim denarjem še mnogo izboljšalo.

Ta operacija se je izvršila po pazljivem in vsestranskem proučevanju ter bo kronala vsa prizadevanja za novo finančno ojačanje države.

Dunaj, 20. maja. o. »Die Wiener Bank- und Börsenzeitung« piše glede na zaključitev jugoslovanskega posojila v Parizu: V Parizu zaključeno jugoslovansko posojilo je brez dvoma najugodnejše od vseh posojil, kar jih je dobila Jugoslavija po vojni. Dejstvo, da je posojilo sklenjeno v času hude depresije na finančnih trgih, predstavlja še poseben uspeh. To je brez dvomen dokaz, da se na mednarodnem trgu kreditna sposobnost Jugoslavije ka-

kor tudi njena politična, finančna in gospodarska stalnost cenijo mnogo višje kakor vseh drugih balkanskih in drugih držav. Jugoslovansko stabilizacijsko posojilo je sklenjeno brez vseh nadaljnjih obvez države, to se pravi, da posojilo ni vezano na izvedbo kakih del in tudi ne na ureditev drugih obveznosti. Glede na razmere na mednarodnem denarnem tržišču se mora to novo jugoslovansko posojilo na vsak način smatrati kot jako ugodno.

Imenovanja v izseljeniškem komisarijatu v Zagrebu

Beograd, 20. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje so s soglasjem predsednika ministrskega sveta postavljeni za svetnika izseljeniškega komisarijata v Zagrebu v 5. položajni skupini Stepan Herman, svetnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, po potrebi službe; za višjega svetnika ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v 4. skupini dr. Fedor Aranićki, šef izseljeniškega komisarijata v Zagrebu.

Za racionalizacijo prodaje žita

London, 20. maja. n. Na mednarodni konferenci agrarnih držav je izjavil ameriški delegat, da Amerika ne bo forsirala v Evropi prodaje svojega žita, ker ve, da bi ameriški dumping povzročil še večje težave na evropskih žitnih tržiščih. Amerika želi, da bi se evropske agrarne države med seboj sporazumele in si porazdelile prodajo svojega žita na vzajemni in pravičen način. Na to izjavo ameriškega delegata je zastopnik Avstralije stavil konkreten predlog o ustanovitvi mednarodnega odbora, v katerem bi sodelovale vse države, ki izvažajo agrarne pridelke. Odbor bi imel nalogo, da uredi in racionalizira izvoz in prodajo žita na evropskih tržiščih.

Dobiček reparacijske banke

Bazelj, 20. maja. AA. Letna skupščina reparacijske banke je pod predsedstvom Maca Garaha potrdila poslovno poročilo. Čisti dobiček je 11 milijonov švicarskih frankov. Zavod bi delil 6-odstotno dividendo.

Briand govori na zasedanju Društva narodov

Na levi strani je francoski državni podtajnik François Poncet (2), na desni pa glavni tajnik Društva narodov Sir Eric Drummond (3).

Medsebojno si treba pomagati

Ne velja več nauk, da je življenje samo krut boj vseh proti enemu, ko vidi vsako bitje svoj blagor le v tem, da uniči drugo bitje. Niti v živalstvu ne velja več ta nauk, kakor je dokazal ruski socijolog Krapotkin, ker mnogo bolj se razvijajo živalske vrste, ki si medsebojno pomagajo, kakor pa najboljše organizirane živali-roparice. Ker velja tudi v živalstvu načelo medsebojne pomoči, se razvijajo in množijo tudi najslabotnejše vrste in se morejo obvarovati tudi pred najmočnejšimi roparji.

Če pa že velja v živalstvu načelo medsebojne pomoči, če ne uspevajo oni, ki so v boju proti vsem, potem tem bolj velja za človeštvo, da si moremo olajšati boj za obstanek samo na ta način, da si drug drugemu pomagamo. Na to zlato resnico ljudje sicer radi pozabljajo in le prepogosto delajo ljudje, ko da bi bila vsa modrost življenja v tem, da je človek proti človeku čim bolj trd in neizpros. Včasih bolj, včasih manj silno se pojavljajo ti zverski instinkti, še vedno pa so bili človeštvo le v pogubo in nesrečo. Človek ne sme nastopati ko zver-roparica, temveč kot član človeške družbe, ki izpoveduje načelo medsebojne pomoči.

Se jasnejša pa je ta dolžnost za pripadnike enega naroda, za ljudi iste vrste. Tu pa že celo velja dolžnost, da si morajo vsi složno pomagati, da morajo biti vsi za enega in eden za vse. In vendar se je tudi v življenju narodov le prepogosto zgodilo, da so ljudje pozabili tudi na to osnovno pravico in da so si bili nasprotni, ko divje zverji. Zlasti v časih pretiranega strankarstva je kazalo, ko da ljudje res nimajo nobenega večjega veselja, ko da drug drugemu škodujejo. Zasljepljenost je šla tako daleč, da se je celo s ponosom propagirala medsebojna mržnja in da niso bili ljudje zadovoljni samo takrat, kadar so mogli drugim škodovati, pa čeprav od tega sami niso imeli niti najmanjšega haska. Vladala je pač filozofija roparic, ki koljejo svoje žrtve samo zato, da koljejo. K sreči za naš narod je sedaj tega nebrzdanega strankarstva konec ali potrebno je, da izginejo tudi zadnji ostanke one filozofije, ki je mesto medsebojne pomoči poznala le medsebojno uničevanje.

V našem narodu pa bi ta zverska filozofija morala še temeljiteje izginiti, ker je naš narod bil vedno pristaš misli, da si moramo medsebojno pomagati. Od nekdanje živela v našem narodu združna misel, ki je vsa zgrajena na medsebojni pomoči. To misel treba še bolj utrditi in ji dati še večjo moč, da ne bo veljala le za gotove konkretne naloge, temveč da bo obvladala vse naše javno življenje.

Popolnoma mora zmagati zavest, da je ves naš narod ena sama velika družina, da je vsak od nas član te družine in da zato za sebe dela, kdor dela za družino. Vsem v družini se mora goditi dobro in to mora biti stremljenje slehernega člana družine. Tako socijalno je treba pojmovati narodno življenje in sicer ne le v besedi, temveč tudi v dejanju. Kaj pomaga, če kdo še tako lepo deklamira o pravicah svojega narodnega brata, če mu pa v svojem podjetju ne da niti toliko zaslužka, kolikor ga je neobhodno potrebno za skromno življenje.

Socijalno čustvo je nacionalna dolžnost, ker na njem sloni napredek družine, ki napreduje le, če napredujejo vsi člani, ne pa samo nekateri. Zato pa je parazitizem nenačelovit in zato so vsi, ki brezvestno izkoriščajo svoje nameščence, slabi nacionalisti, pa naj bodo čisto zaviti v nacionalno trikoloro. Kljub vsem levim besedam so le škodljivci naroda, s katerimi treba obračunati.

Naravnost navezan pa je na medsebojno pomoč naš narod vsled svojega zemljepisnega položaja. Svoje mesto na solncu moramo ohraniti za vsako ceno in za vsak napor. Zato pa moramo vsi paziti na to, da se dela dobro, da se vse razvija pravilno, da vsak aktivno sodeluje v narodnem delu in da se vsak trudi, kako bi rojaku pomagal in mu nikdar ne škodoval.

Jugoslovanska misel je misel medsebojne pomoči, složnega in združnega dela ter v diametralnem nasprotju z onim krutim naukom roparic. Z jugoslovansko mislijo si hočemo vsi olajšati boj za obstanek, hočemo omiliti ostrote življenja in dvigniti ves naš narod s tem, da damo slehernemu Jugoslavanu lepši socijalni položaj. Zaradi te velike pravne sile je jugoslovanska misel osnovna misel našega nacionalnega življenja in tako jo naj tudi pojmujejo vsi Jugoslavan in lepše življenje za vse — se je že pričelo.

Druga neodločena partija v Rogoški Slatini

Peta partija v matchu med Spielmannom in Pircem remis

Rogoška Slatina, 20. maja.

Danes sta mojstra Spielmann in Pirc pričela dopoldne peto partijo v matchu, ki je v iznenađenju vseh končala remis kakor včerajšnja. — Pirc je imel črne. Spielmann je takoj začel z napadom, kar je vse presenetilo, kajti doslej je igral z največjo previdnostjo in se je ogibal drznih potez. Pirc je zaslužil nevarnost in je bil zato tem bolj previden in preudaren. Junaško

se je branil in tako utrdil svoje pozicije, da mu Spielmann ni mogel do živga ter je končno sprejel ponudeni mu remis.

Z napetostjo pričakujemo današnjo igro. Vse kaže, da se je Spielmann odločil za tvegano in drzno igro. Tako je Pirc šele pred najtežjo preizkušnjo. Znano je, da je Spielmann posebno nevaren, ko se vgraja in zbere, in to mu je zdaj v mirni Rogoški Slatini omogočeno.

Velik koncert za begunce iz Jul. Krajine v Beogradu

Na koncertu so sodelovali člani beograjske opere in pevsko društvo »Obilič«

Beograd, 20. maja. I. Nocoj ob 6. je odbor beograjskih gospa z gospo Stefanovičevno na čelu v veliki vseučiliški dvorani priredil velik koncert v korist beguncev iz Julijske Krajine. Preden se je začel koncert, je imel dr. Ivan Marija Čok predavanje o Julijski Krajini, v katerem je opisal zemljepisni položaj, zgodovino, kulturni razvoj in trpljenje naših bratov v Julijski Krajini. Na koncu je s pohvalo naglasil človekoljubno delo beograjskih gospa in njihove skrbi za naše begunce iz Julijske Krajine in se jim zahvalil za to

njihovo plemenito delo. Govor dr. Čoka je bil nenavadno navdušeno pozdravljen.

Nato se je začel koncert, pri katerem je sodelovala članica beograjske opere ga. Sfiligoi, ki je odpela Pavičičeve »Zanjice« in Bersin »Vseh duš danc«. Dalje so sodelovali člani beograjske opere ga. Vinaver, ga. Pinterović, ga. Popović, g. Pihler in g. Popović. Na koncu je akademsko pevsko društvo »Obilič« zapelo Marinkovičev: »Hej trubaču!« in Milojevičev »Jugoslovenik«.

Zadovoljstvo v Italiji nad hujskarijam proti miru

Fašistovski listi objavljajo dolga poročila o revizionističnih demonstracijah v Sofiji in Budimpešti

Rim, 20. maja. n. Vsi fašistovski listi prinašajo daljša poročila iz Budimpešte in Sofije o tamkajšnjih revizionističnih zborovanjih in demonstracijah proti trianonski in neullski mirovni pogodbi. »Tribuna« poroča, da je v Budimpešti nastopil na revizionističnem zborovanju tudi italijanski publicist Cucchetti, ki je govoril o sedanjem položaju in dejal, da so mirovne pogodbe povzročile v srednji Evropi takšno zmešnjavo, da se je sama po sebi pojavila potreba po njihovi reviziji. To revizijo pa je treba izvesti na mirnem način.

O manifestacijah v Sofiji o priliki 11-letnice, odkar je bila podpisana pogodba v Neuillyju, poroča »Giornale d' Italia«, da so se je udeležili vsi glavni zastopniki bolgarskih političnih strank in celo nekateri uradni faktorji, med njimi sam metropolit Stefan. Manifestacije se je udeležil tudi bivši madjarski minister Lukase. Rimski list pravi, da je njegovo sodelovanje poglavitno vzajemnost Madjarske in Bolgarije glede revizije mirovni pogodbe.

Epilog procesa dr. Strafella - »Arbeiter Zeitung«

Prizivno sodišče je zavrnilo priziv dr. Strafelle, ki bo vsled tega moral odstopiti z mesta glavnega ravnatelja avstrijskih železnic

Dunaj, 20. maja. d. Po tridnevni razpravi je danes prizivni senat zavrnil prizive, ki sta jih vložili obe stranki v procesu glavnega ravnatelja avstrijskih zveznih železnic dr. Strafelle proti odgovornemu uredniku lista »Arbeiter-Zeitung«, »Arbeiter-Zeitung« je, kakor znano, svoj čas pisala proti Strafelli in mu očitala, da je veržil s hišami, zatajeval davke, v prvih letih vojne skrivaj kopičil živca in da je povzročil »hausse« v delnicah lokalnih železnic, ki jih je bil prej nakupil pod tečajem. »Arbeiter-Zeitung« je takrat imenovala dr. Strafello nečednega in nekorektnega. Zaradi teh oznab je bil urednik »Arbeiter-Zeitung«-e v prvi instanci oproščen. Zadeva je vzbudila svoj čas veliko pozornost, ker je imela tudi precej dalekosežne

politične posledice. Kakor znano, je vlada dr. Schobra takrat zato padla, ker se je dr. Schober proti željam krščanskih socialcev branil, da bi imenoval dr. Strafello za glavnega ravnatelja zveznih železnic. Ko je dr. Schober padel in je prišel na krmilo Vaugin, je bil dr. Strafella imenovan za glavnega ravnatelja kljub temu, da je bila »Arbeiter-Zeitung« oproščena. Krščanski socialci, ki so se postavili za zaščitnike dr. Strafelle, so pričakovali, da bo sodba druge instance dr. Strafello rehabilitirala. Ker pa je sedaj sodba prvega sodnika potrjena, so krščanski socialci v veliki zadregi in jim bo pač težko kaj drugega storiti kakor pripraviti dr. Strafello do tega, da odstopi s svojega mesta.

Proces proti zagrebškim teroristom

Zagreb, 20. maja. k. Zagrebški kazenski senat je v procesu proti Hraniloviću in tovarišem danes nadaljeval zasliševanje prič. Prvi je bil zaslišan orožniški narednik Milan Jerković o atentatu na orožniško vojašnico. Priča je popisal dogodek, kolikor ga je videl na lastne oči. Atentatorjev ni opazil.

O isti zadevi je bil nato zaslišan Petar Hrženjak, ki je na detonacijo hitel proti mestu atentata. Srečal je človeka, ki je naglih korakov odhajal. Misli je, da beži na policijo, da bi prijavil dogodek. Ko pa se je približal neznanecu, je nenadoma počila bomba in ga ranila v trebuh, neznanec pa je pobegnil. Obraba tega neznanca si ni zapomnil, pač pa stas in obleko. Ko so mu danes pokazali Hranilovića, je priča izjavil: »Ta ni«. Ta je preslab in premaljen. — Nato so mu pokazali ostale obtožence. Pri Soldinu je obstal in dejal, da je Soldin onemu podoben. Tedaj je obramba zahtevala, naj pričl pokažejo tudi izpovedi, ki jih je obtoženec Soldin podal pred sodnikom Gradnikom. Soldin je trdil, da priča ni govorila resnice. Takoj, ko so ga aretirali, je bil konfrontiran s to pričjo in tedaj je Hrženjak izjavil, da Soldin ni tisti neznanec, ki ga je srečal v usodni noči. Priča je odločno nasprotovala Soldinu.

Tretji je bil zaslišan priča Mihalić Ivan, inkasator, ki je dejal, da je v tisti noči okrog 12.30 v bližini orožniške vojašnice govoril z nekim stražnikom. Naenkrat je čul detonacijo in videl troje ljudi. Dva, eden večji in eden manjši, sta bežala proti Draškovičevi ulici, tretji pa po Vrhovčevi ulici. Ta poslednji je imel bele hlače, prva dva pa sivo obleko. Na predsednikovo vprašanje je nato podrobno popisal to trojico. Priča Mihalić je bil zaprišen.

Priča učiteljica Milka Benel iz Delnic, ki se je v tisti noči vozila domov z avtomobilom, pa je opazila nekega človeka, ki je stal s stražnikom v bližini orožniške vojašnice. V tistem hipu je obenem čula tudi detonacijo in videla, kako je iz veže bližnje hiše skočil policijski stražnik s puško v rokah, za njim pa je prihitel neki civilist. Njej se je v prvem momentu zdelo, da streljajo v veži tiste hiše. Videla je, kako se je policist vrgel na tla in začel kričati. Tedaj sta ona in šofer bežala v hišo na varno. Policist pa je začel bežati za civilistom. Dejala je, da je videla v veži mrtvega človeka. — Predsednik jo je tedaj vprašal, če se dobro zaveda, da je bilo tako, kakor je povedala. Odgovorila je, da ve, da je bilo tako, preden so streljali, pozneje pa da

ne ve natančno, kako je bilo. Pokazali so ji Soldina, ki si ga je točno ogledala. Dejala pa je, da je bil oni civilist, ki je bežal, nekoliko nižji ali pa morda prav takšen. Vsekakor pa je bil bolj zanemarjen in je tedaj imel dolgo suknjo. Predsednik je nato odredil, naj prinesejo Soldinovo suknjo. Soldin jo je oblekel. Učiteljica pa je tedaj dejala: »Menim, da ni bil tako visok«. Sodnik je tedaj naročil Soldinu, naj malo steče po dvorani. A tudi po teku priča ni mogla v Soldinu prepoznati onega neznanca. Menila je, da je bil neznanec podoben bolj delavcu nego intelektualcu. Soldin pa da nima takega nastopa.

Ker ni nihče več ničesar vprašal, je dovolil predsednik obtožencu Hraniloviću, da je vprašal pričo, če je bil oni človek, ki je bežal in streljal obenem oni, ki se je odrgal od policista in bežal. Priča je tedaj dejala, da tega ni videla. Dopoldanska razprava je bila s tem zaključena.

Zagreb, 20. maja. k. Na popoldanski razpravi je bil prvi zaslišan policist Franjo Blagović, ki je pripovedoval o hišni preiskavi pri Hraniloviću in o umoru detektiva Trenskija. On in Trenski sta stala v veži. Tedaj je prišel pred vrata neki človek. Trenski je skočil proti njemu, on pa je nanj nameril puško. Tedaj je padel prvi strel, a takoj za njim še dva. Po naročilu predsednika je Blagović razpostavil Hranilovića in še druge obtožence, tako kakor so stali on, Trenski in Hranilović. Hranilović je stal tik pred Trenskim, priča pa nekoliko zadaj. Od kod je padel prvi strel, priča ni vedel povedati. Dve krogli sta padli na pločnik. Takoj za prvimi strelji je Hranilović odskočil in pričel bežati. Priča pa so tedaj zadeli strelji eden v ledja, drugi v vrat, tretji v šlem. Razen tega so padli še drugi strelji, vsega skupaj 10 do 15. Ni vedel, kod in kam je zbežal Hranilović.

Sledilo je ponovno zaslišanje učiteljice Benelove. Nato je predsednik zaslišal Dragico Merinik. Ta je videla dva človeka in stopila proti njima. Ko ju je vprašala, kaj je, sta ji dejala: »Mi vas bomo!« Popisati ju ni mogla, ker je bila tema in je ona kratkovidna.

Priča Janšek je govorila znova o dogodku v Petrovi ulici 77 b. Dejala je, da je padel prvi strel s strani. Predsednik je tedaj dejal, da to ni bilo mogoče, ker je bil Trenski zadet v srce, kar bi ne bil, če se ni bilo zgodilo tako, kakor je priča izpovedala. Priča je nato dejala, da nima ničesar več reči. Razprava traja dalje

Imenovanja

Beograd, 20. maja. AA. S sklepom ministra za socijalno politiko so postavljeni za sekundarnega zdravnika državne bolnice za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani dr. Stanislav Zvoček, sekundarni zdravnik banovinske bolnice v Ljubljani v I/9, za upravnega uradnika v državni bolnici za duševne bolezni na Studencu v 8. skupini Avgust Vrtnič, uradnik banovinske bolnice v Ljubljani.

Zrebanje srečk državne loterije

Beograd, 20. maja. I. Pri današnjem Zrebanju srečk 5. razreda 21. kola državne razredne loterije je zadela št. 68.450 premijo 1.200.000 Din, št. 9564 pa je zadela dobiček 50.000 Din.

Zabeležen potres

Beograd, 20. maja. AA. Davi ob 2.28.44 srednjeevropskega časa so zabeležili aparati na Tašmajdanu potres v daljavi 2940 km od Beograda. Maksimalni pomik tal je bil zabeležen od 2.42.41 in je znašal 353 mikronov. Konec potresa so zabeležili ob 3.46.

Zagreb, 20. maja. k. Davi ob 3.32.17 so zabeležili seizmografi geofizičnega zavoda na Griču pričetke katastrofalnega potresa v oddaljenosti 2800 km. Potres je bil brzokone v Armeniji, Kavkazu, Turkestanu in Perziji, skoro gotovo okrog jezera Uranija.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 20. maja. (d.). Pretežno oblačno, od časa do časa deževno, nekaj hladneje.

Važna tujsko-prometna seja na Bledu

Mednarodni šahovski turnir — Veslaske tekme za leto 1931 in veslaški šampionat v I. 1932 — Prezvez Stadion — Prodaja Kendovega veleposvestva

Bled, 19. maja.

Dne 16. maja je bila seja tukajšnjega zdraviliškega odseka, ki je razpravljala o važnih tujsko-prometnih vprašanjih in o smernicah blejske tujsko-prometne politike.

Glede sklepov zadnje seje je poročal župan g. dr. de Gleria, da je blejski občinski odbor določil za šahovski turnir 100.000 Din ter vsa oskrbo za igralce. S tem je veljavno določeno, da bo na Bledu v letošnji seziji mednarodni šahovski turnir.

Pred kratkim je poslal zdraviliški odsek prošnjo na kr. banskjo upravo, da bi smel za kritje stroškov regate dvigniti zdraviliške takse v iznosu do 10 Din za osebo v času, ko se bodo vršile mednarodne veslaske tekme na Bledu. Ker ni bilo do časa seje še nikake rešitve, bo g. dr. Spiller Muys posredoval v tej zadevi pri kr. banski upravi. Razpravljalo se je mnogo o pripravah za letošnje veslaske tekme in šampionata, ki je določen za leto 1932. Po daljši debati je sklenil odsek, naj bodo letošnje zdraviliške takse obvezne za šampionat v letu 1932. Za leto 1931 pa se zdraviliški odsek zavezuje z jamstvom zdraviliških taks v iznosu 60.000 Din ter prosto uporabo hangarja. Delo bo vodil SK Bled, za leto 1932 pa jamči zdrav. odsek dohodek iz zdravstvenih taks do 100.000 Din ter prosto uporabo hangarja. Delo bo vodil SK Bled.

Predsednik g. Vovk je prečital na seji vlogo SK Bled glede prevzema Stadionu in skakalnice v Zaki. Po daljši debati se je sklenilo, da se izvoli pododbor, ki naj pregleda ter prouči na mestu vse potrebne radi prevzema. V pododbor so bili izvoljeni gg. Vovk, dr. Spiller Muys, Slavko Repe in postajenačelnik Majer.

Zelo živahna debata je nastala, čim je gosp. predsednik Vovk prečital vlogo g. Ivana in Marije Kende glede prodaje svojega posestva (premičnin in nepremičnin) na Bledu. Dr. de Gleria je predlagal, naj bi vodilni krogi stopili v stik z zastopnikom dr. Svigljem radi podrobnega nakupa jezera, kopalnišča, Zake, Straže itd., da se prepreči prodaja teh objektov v roke tujece. Tudi to delo je prevzel dr. Spiller Muys, ki bo posredoval pri kr. banski upravi v Ljubljani.

Glede namestitve blagajnika in glede namestitve novih pisarniških moči so pooblastili gospoda predsednika, da odloča o teh zadevah.

Ribarski sestanek v Bohinjski Bistrici

Polovična vožnja dovoljena — Ogled ribjega zavoda bo vodil upravnik Rejce

Ljubljana, 20. maja.

Kdor se hoče udeležiti tega sestanka, naj se nemudoma priklasi Ribarskemu društvu v Ljubljani. Ogled banovinskega ribjega zavoda bo nadvse zanimiv. Ne gre tu samo za ribje vališče, marveč za moderno napravo, kjer se bodo v velikem številu redile velike postvri, ki jih bodo krmili z mesom. Udeleženci ribarskega sestanka imajo polovično vožnjo. Kupijo naj si na odhodni postaji do Bohinjske Bistrice celo karto, ki velja nato s potrdilom, da so se udeležili ribarskega sestanka v Bohinjski Bistrici, tudi za povratek. Ministrstvo prometa je dovolilo 50 odstotni popust za vožnjo na železnici s sklepom z dne 20. maja št. 13.491.

Banska uprava je odredila, da se bo ogled ribjega zavoda vršil pod vodstvom upravnika g. inž. H. Rejce, ki bo sam razkazoval in pojasnjeval vse naprave. Pri ogledu ne bo sodeloval noben drug pri ribjem zavodu kakorkoli zaposlen organ. Ta rešitev je bila izdana danes 20. maja t. l. pod št. 5799-1 in jo je podpisal sam gospod ban.

Delegacija 54. polka pri romunskem hralju

Ker je bil Nj. Vel. kralj Karol imenovan za šefa 54. pešpolka kraljevine Jugoslavije, je delegacija imenovanega polka prispela v Bukarešto, da se predstavi in pokloni Nj. Vel. kralju Karolu. V deputaciji so polkovnik Vrbica, podpolkovnik Skortić in poročnik Mihajlović. Delegacijo vodi adjutant Nj. Vel. kralja Aleksandra polkovnik Ristić. Delegati so prisostvovali manevrom polka kraljeve garde ter edinic topništva in konjenice. Delegacija je bila tudi na kosilu pri Nj. Vel. kralju Karolu. Delegacija ostane v Bukarešti do 22. maja.

Angleški učitelji v naših planinah

Angleži do sedaj niso preveč pridno obiskovali naše gore. V zadnjem času je pa posebno knjiga gospe Copelland o naših Alpah vzbudila med Angleži veliko zanimanje za naše kraje. Tako se je letos prijavila skupina 30 učiteljev ali učiteljskih kandidatov, ki bodo prišli k nam 5. avgusta. Dogovorili so se že s SPD, da bodo ostali v Kamniški Bistrici štirinajst dni. Od tam bodo delali izlete po Kamniških planinah. Tretji teden bodo prebili v Ljubljani, od koder bodo pohiteli na Bled, v Bohinj in tudi v katero izmed naših podzemskih jam. Duša tega lepega obiska je seveda neumorna gospa Copelland, lektorica angleškega jezika na našem vseučilišču. Ker pa bodo gostje hodili po naših Kamniških planinah le v manjših skupinah ter bodo delali primerne izlete, je potrebno, da bi se prijavilo nekoliko naših planincev, ki morajo obvladajo nekoliko angleščine, da bi bili posebno od 5. do 17. avgusta na razpolago za vodstvo. Posebno bi bili za pripravi naši učitelji. Oni, ki bi hoteli sodelovati kot vodniki, naj se blagovolijo pisмено javiti na naslov: Kunaver Pavel, ravnatelj meščanske šole, Zgoranja Šiška 190. Naša domovina je še vse premalo znana med Angleži; samo knjige in časopisi niso zadostna propaganda. Sedaj pa imamo priliko, da razkažemo lepote domovine onim, ki so poklicani, da vzgajajo narod. P. K.

Loke pri Zagorju dobe elektriko

Loke, 20. maja. V nedeljo popoldne so se sestali interesenti za elektrifikacijo Lok. Hinko Roštohar je prečital poročilo strokovnjaka tako glede napeljava in naprave same, kakor tudi glede izplačljivosti. Po poročilu se za Loke izplača napeljava, ker so precej gosto objudene, da pa bi podaljšek na Izlake - Set Jurij podražila celotno napravo od 155 tisoč dinarjev na 340 tisoč dinarjev. Ako pa bi interesenti k napravi glede na oddaljenost kraja bili pripravljeni prispevati kaj več za napeljavo daljnovo, bi se omogočila zgraditev celotne naprave in s tem bi bilo zadoščeno potrebi po elektriki tudi na Izlahah, ki so važno tujsko prometno središče. Ako bi Izlačani sorazmerno prispevali k Električni zadrugi z brezobrestnim posojilom, bi seveda s tem v nekaj letih amortizirali napravo, kar je vsekakor posestnikom na Izlahah in okolici priporočljivo. Ker pa se od Izlak ni nihče udeležil tega sestanka, se torej o izvedbi celotnega načrta ni moglo govoriti, pač pa se je sklenilo napeljati za zdaj elektriko v Lokah. Po precej živahni debati je bil izvoljen odbor, ki je obenem prvo zadržno načelstvo, ki

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehuru, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnava jo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove vode«. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova grenčica« sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

Še nekaj dni

in — binkošti so! Ne pozabite opozoriti svojih odjemalcev in gostov na Vaše podjetje. To pa storite poceni in uspešno z oglasom

v »Jugoslovanu«

Še danes naročite oglas! Kličete telefonsko številko 30-68

naj oskrbi registracijo pravil in vpis zadruga v zadržni register, prosi za gradbeno dovoljenje ter izvrši vsa potrebna dela. V odbor so bili izvoljeni gg. Kokole Josip, Roštohar Hinko, Z-

letel Matevž, Krečan Josip in Zupan Leopold, v nadzorstvo pa Ašič Alojz, Bregar Ivan, Rakar Leon, Aržišnik Mirko in Grčar Ivan. Odbor in nadzorstvo sta torej v večjih rokah.

Razstava slovenske umetnosti v Celju

V nedeljo je bila v mali dvorani Celjskega doma otvorenja slikarska razstava, ki je Celjani ne bi smeli prezreti. Tako močne razstave, vsaj kar se tiče razstavljalcev umetnikov, še ni bilo v Celju. Razstavo je organiziral g. Kos, ki ima v Ljubljani na Mestnem tegu renomirano trgovino z umetninami. Ziriža pod vodstvom nestorja slovenskih slikarjev g. Jakopiča je izbrala deloma iz zaloge g. Kosa, deloma iz atelejev slovenskih slikarjev nad 70 slik in kipov, s katerimi je zastopanih 18 slovenskih slikarjev in kiparjev od Jakopiča do najmlajših. Kiparje zastopa Lojze Dolinar s sedmimi deli. Od »Sejalca« in »Pastirja« do »Mater z detetom« ter »Marte in Magdalene« kažejo vsa dela njegovo ustvarjalno moč. Jakopič vzbuja pozornost obiskovalcev zlasti s svojim pastelom »Načrt freske za mestno stanovanjsko hišo na Ahacijevi cesti v Ljubljani. Poznavalecve oko se ne more ločiti od njegovih »Brez« in »Topolov« kakor tudi ne od romantičnih »Sipin pri Smarjah« ali »Gradu iz Hrv. Zagorja«. Fran Klemenčič ima 7 slik, med katerimi prevladujejo zlasti motivi ob Gra-

daščici. Njegova umetniško oko je našlo za vsako teh slik idilične prostorčke, ki morajo vzbuditi občudovanje gledalcev. Maksim Gaspari kaže tudi na tej razstavi ljubezen do svojega naroda, do njegovih običajev in do njegove lirike. Njegova »Procesija k sv. Joštu« zadivi vsakega gledalca. Zelo ljubka je njegova »Mlada Breda«. Ravno tako se izraža vsa njegova privlačna moč v »Legendi«, ki je kot ustvarjena, obujati spomine na mlada dekliška leta in nikdar izpolnjene sanje mladih src. Dasi se je Franc Tratnik udeležil razstave samo z risbami, kažejo tudi te fine duha in eleganco poteze. Albert Sirk, močan v barvah in v stvarjanju, s svojimi primorskimi motivi izprčuje vse svoje umetniške zmožnosti. Preveč bi bilo navajati vsako delo posebej, omenjamo samo, da so vsi slikarji tako Matija Jama, Anica Zupanec-Sodnik, Hinko Smrekar, Ivan Vavpotič in drugi častno zastopani s svojimi najboljšimi deli. Prepričani smo, da bo razstava v Celju dosegla svoj namen ter si je ne bo zamudil ogledati noben Celjan in okoličan.

Na prizorišču Tavčarjeve »Visoške kronike«

Obisk kranjskih maturantov pri dvorni dami Franji Tavčarjevi na visokem gradu.

Kranj, 20. maja. Poljanska dolina je oni kos naše zemlje, ki bi ga moral poznati vsak slovenski izobraženec. Saj ga je ovekovečil eden naših najboljših pripovednikov, Ivan Tavčar. Kdor jebral njegove povesti, mora priznati, da mu je Poljanska dolina ne samo eden najlepših delov naše pestre pokrajine, ampak da živi še posebno svoje življenje. Še dva kosa slovenskega sveta živita tako svojstveno življenje. Pregljeva Tolminska dolina in Cankarjeva Vrhnika z okolico. To so tudi klasična tla, ki so za vsakega, ki ljubi in pozna naše slovtvo, intimno doživetje. Nehote doživlja njihovo lepoto v onem slogu, ki diha iz del pisateljev, katerih junaki so živeli v teh krajih.

Zato je bilo zelo na mestu, da je prof. Ivan J. Kolar peljal letošnje maturante kranjske gimnazije na Visoko v Poljanski dolini, ki ga vsak pozna iz »Visoške kronike«. Visoki grad je oddaljen kak dve uri hoda od Skofje Loke. Leži na planem, obdan od vseh strani od zelenih travnikov, malo dalje pa se širijo smrekovi gozdovi. Nekoč je bil visoki grad letovišče brižinskih škofov, danes pa je bivališče dvorne dame ge. Franje Tavčarjeve, ki prebije tu pomladne in poletne dni leta.

Ga. Tavčarjeva je sprejela mlade fante in dekleta zelo prijazno in jih je lepo pogostila. Razkazala jim je vse grajske prostore in sobe, na katerih stenah visijo slike brižinskih škofov. Zlasti je zanimiva Schwarzkoblerjeva železna skrinja, ki jo poznamo iz »Visoške kronike«, kamor sta nosila v 30 letni vojni Schwarzkobler in Kalan hrant svetle kečine.

Videl so tudi Tavčarjevo knjižnico, njegove zvezke; celo iz ljudske šole jih je nekaj z napisom: Janez Tavčar. Ga. dvorna dama jim je

pokazala celo vrsto zgodovinskih knjig in virov, iz katerih je zajemal pisatelj snov za »Visoško kroniko«. Važna je v tem oziru zlasti Dimiceva zgodovina. V knjižnici je tudi mnogo starih knjig iz 16. in 17. stoletja. Zanimiva je tudi precejšnja zbirka starih atlantov. Na vseh je narisano Cerknjsko jezero naravnost ogromno, ker ga takrat najbrže še niso merili. Posebno lepo je izdelan znani Kozlerjev atlant vseh slovenskih dežel.

Ga. Tavčarjeva je pripovedovala mladini mnogo zanimivih dogodivščin iz življenja svojega moža. Originalna je zlasti ona, ko sta pokojnega Ivana Tavčarja prijela dva orožnika, ki je lovil v Poljanski ribe. Ker ga nista spoznala, sta ga vprašala, če je morda njegova voda. Tavčar jima odvrne, da ni ravno njegova, da pa se je lahko napijeta, če sta žejna. Končno sta ga le spoznala. Ga. Tavčarjeva jima je pokazala tudi preluknjen slamenik s širokimi kraji, ki ga je nosil Tavčar, kadar je lovil ribe.

Tako je potekel izletnikom čas v prijetnem razgovoru z gospo Tavčarjevo, ki je želela maturantom mnogo sreče v bodočnosti. Mladina se bo gotovo vedno spominjala tega izleta. Saj je človeku, ko obišče pokrajino, ki jo pozna samo iz povesti, kakor da bi zagledal starega znanca, katerega se dobro spominja.

Lončarski ceh je zboroval

Skofja Loka, 20. maja. V vrstah škofjeloških obrtnikov se vzdržujejo prav do današnjih dni spomini na dobo cehovstva in to z letnimi sestanki, ki se vrše ločeno za čevljarški, kovaški in lončarski ceh. Člani teh cehov ne poznajo društvenega delovanja v našem smislu, temveč velja »zborovanje« le nekakemu prijateljskemu, prisrčno stanovskemu zblizanju in pomenkom o obrtniških težnjah. Funkcionarji so kajpada prosti dela, saj je sestanek le enkrat na leto, ko si izberejo člani ceha novo upravo in odpro ob tej priliki skrinjico, ki hrani vsa prava cehovstva, pečate,

spiske, sezname, račune itd. Lončarski ceh ima vrhu tega še poseben vrč.

Tak sestanek ceha, to pot lončarskega, se je vršil v nedeljo pri županu Josipu Hafnerju. Prav številno zbrani člani, tudi iz mizarške in krojaške obrti, so si izbrali upravo. Častno mesto predsednika je obdržal g. Gašper Carman, posestnik v Karlovški ulici, ki je obenem čuvar cehovskega bandera. Ključarja skrinjice pa sta gg. Lovro Planina in Ciril Grohar.

Huda nesreča pri delu

Delavec je padel z odra in si zlomil obe nogi

Jesenice, 20. maja. V ponedeljek se je pripetila v tovarnah Kranjske industrijske družbe na Dobravi huda nesreča, katere žrtev je bil delavec Jakopič Stefan, doma iz občine Gorje pri Bledu.

Ponesrečeni Jakopič Stefan je bil zaposlen pri tvrdki inž. Dedek iz Ljubljane, ki trenutno gradi pri tovarnah KID. Pritrjeval je v višini 5 metrov tramove v bližini 3000 kg težke železne traverze. Nihče ne ve, kako se je zgodilo, da je Jakopič padel raz odra in si pri padcu zlomil obe nogi v gležnjih. Prepeljali so ga v bolnišnico bratovske skladišnice na Jesenicah, kjer mu je tovarniški zdravnik g. dr. V. Schwab nudil prvo pomoč, nakar so ga odpeljali v ljubljansko bolnico.

Strela ubila moža in dva konja

Sv. Martin ob Muri. Tukajšnji kmet N. je šel pred dnevi popoldne s konji na polje vlačiti. Med tem se je začelo močno oblačiti. Kmet je vedno bolj poganzjal konje, da bi njivo povlačil, preden bi deževalo. Kar se je začelo močno bliskati in strele so švigale, da se je zemlja tresla. Strela je udarila tudi v kmeta in konje; mož in njegova konja so bili pri priči ubiti.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama. Začetek ob 20. uri zvečer. Cetrtek, 21. maja: »X Y Z«. Red B. Pelek, 22. maja: »Slehernik«. Red E. Predstava v opernem gledališču. Sobota, 23. maja: »Zeleni kakaduj, On je vsega kriv«. Red D. Opera. Začetek ob 20. uri zvečer. Cetrtek, 21. maja: »Večni mojar«. Red D. Pelek, 22. maja: »Slehernik«, dramska predstava. Red E. Sobota, 23. maja: »Zidinjac, gostuje Marij Šimenc. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Cetrtek, 21. maja ob 20. uri: »Dogodek v mestu Gogic«. Ab. A. Kuponi.

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Quida: Farnmor

Roman

76

Njegove besede so predrle megleno kopreno, ki je obdajala njen mozeg; počasi in vztrajno jo je tolažil s svojim mirnim pogledom. Spoznala je njegov glas, zakaj izraz strahu je izgubil z njenega obličja, miren smehljaj se ji je razlil po obrazu in glavica ji je utrujena klonila v blazine. Še enkrat so ga pogledale njene ljubeče oči in zaspala je.

Ko je stopil iz sobe, je šla za njim mati ter mu pomignila, naj ji sledi v njeno sobo. Še preden je odprla usta, je vedel, kaj mu poreče.

»Iz vsega se vidi,« je začela, »da te Lucilia ljubi.«

»Vem.«

»Ti veš, Farnmor!« Položila je svojo roko na njegovo rame in njen ponosni glas je zvenel nekam pridušeno.

»In ti —«

Dalje ni mogla govoriti; zgrozila se je. »To se ne sme nikoli zgoditi!« je nadaljevala s hripavim glasom.

»Ti — ti —!«

»Le izreci tisto besedo! Ti — morilec njenega očeta!« je odgovoril mrzlo.

Pri teh besedah se je mati zdrznila. S tolažečo besedo je stopila k njemu.

napravila tvoja roka, si zbrisal s svojo roko —«

Farnmor se je divje zasmeljal.

»Seveda bi ga bil zbrisal, da mi ni satan poslal nove izkušnje sredi mojega zadostilnega dela —!«

Lady Castlemere ni razumela teh besed. Ko se je spomnila njegovega velikega greha in strašnega kesanja, so ji stopile solze v oči. Tedaj ga je prijela za roke.

»Ne prepusti se bolesti, sinko. Pred Vsemogočnim smo vsi grešniki in potrebni njegovega usmiljenja. Bodi mož in opogumi se! O kakšni ljubezni med teboj in njegovim otrokom ne sme biti več govora!«

Stara dama je klonila ponosno glavo in prisrčno poljubila sina na čelo, tako prisrčno kakor že od njegove mladosti ne. Nato je odšla.

13.

Spanje in počitek sta rešila Lucilio.

Počasi so minevali dnevi. Gostje so odšli drug za drugim, samo Farnmor je ostal s svojimi najbližnjimi. Vsa dežela je govorila o dogodku iz tiste noči.

»Junaštvo! Velikodušje! Požrtvovalnost! Če bi me poznali, kakšen sem!« je mrmljal, ki je sedel v svoji sobi in držal v rokah časopis, ki je v živih barvah slikal strahote brodoloma. En sam človek, ki je bil že toliko časa vzor rodoljuba, je rešil šest življenj iz valov, tvega-joč svoje življenje. To je bilo junaško dejanje, za katero je bilo ljudstvo rešitelju hvaležno. Tako so ga hvalili v časopisu po zaslugi, njemu pa se je zdelo vse to zgolj posmehovanje.

Vstal je in korakal gori in dolj po sobi. Moral je

izvršiti nalogo, ki mu je bila težka, tem težja, ker je spoznal, da ljubi Lucilio. Ta ljubezen ni bila ona divja strast, ki ga je nekoč v mladih letih prevzela, ampak resno, nežno čustvo, zato pa tem globokejše. Trdno je sklenil, da se bo ravnal po materinih besedah in ne bo dekletu izdal svojih čustev.

Celo dolgo uro je zamišljen korakal po sobi, nato je stopil v Lucilijino sobo. Prvič je tisti dan vstala iz postelje.

Njen naslanjač je stal pri oknu. Glavo je podprla z roko ter gledala ven v jesensko barvane gozdove. Ko je vstopil, se je okrenila in obličje ji je radostno zasijalo. Z rahlim vzklikom, ki ga je zbudel v sree, mu je stekla naproti, zakaj ni slutila, da se je vročici izdala, da ga ljubi.

Bila sta sama: Farnmor je nepremično obstal in molčal. Njegovo obličje je bilo blede. Znal je trpeti, to je v teku življenja že dokazal, toda ko je videl, da ona trpi zaradi njega, ni mogel prenašati velike bolesti, ki mu ga je povzročal ta usodni zapletljaj. Vedel je, da če jo samo s pogledom povabi, pa bi mu položila glavico na prsa vsa srečna. In to srečo si je zapravil s svojo omadeževano preteklostjo. To spoznanje ga je neizrečeno bolelo.

Čast in blesk, bogastvo in čin — vse bi bil dal, da je mogel zbrisati preteklost.

Z napol odvrujenim obličjem je začel govoriti:

»Ali si prebrala pismo, ki sem ti ga dal brati tisti dan, preden si zbolela, Lucilia?«

Dijaki, junaki in razbojniki

Ljubljana, 20. maja.

V zadnjih dneh so študentje dvakrat na zelo hrupen, pa vsakokrat na čisto drugačen način postali predmet zanimanja in senzacije v naši javnosti: najprej je v Beogradu mlada gimnazistka zaradi neke šolske tragedije izvršila samomor; zdaj je v Ljubljani padla policiji v roke družba mladih ljudi — med njimi nekaj študentov — ki so se mimogrede pripravljali na vlomilsko karijero. Oba dogodka se ob moralnem presojanju zdita tako različne cene in pomena, da se utegne komu kar zamalo zdeti, da ju v eni sapi jemljem v misel; toda meni se obe ti žalostni zgodbi zdita samo različni strani ene in iste medalje.

Tista študentka v Beogradu je svoje življenje položila pod kolesa lokomotive, ker ni mogla prenesti, da so jo izključili iz šole; izključili so jo, ker je zagrevela enega tistih starih, večnih študentskih prestopkov, ki so v študentovem življenju najbrž še bolj neizogibni in neodpravljeni kakor urnik in ki se vedno iznova rodijo iz podredovane študentske vere: da je v življenju tovarištvo več kakor disciplina, morala in vsak ukaz. Tista beogradska študentka je padla kot žrtev svoje pripravljenosti, za tovariščico vtakniti svojo roko v žerjavico — in to je za družbo, za javnost, za vzgojitelje in vzgojence zelo žalosten račun. Čisto mogoče je, da je deklica, ki more za blagor svoje sošolke s tako drznim čelom varati profesorja kakor ta študentka — da je tako deklica kar malo hudo nagnjeno k avanturizmu; toda, ali tako plemenit avanturizem v resnici kriči po takozvani eksemplarni kazni?

Nekaj je narobe v naši vzgoji, mnogo, preveč vsega je narobe. Naša vzgoja — in v tem so si matere, očete in učitelji neznanosko podobni — vse preveč predpisuje otroku in človeku, česa ne sme, in vse pre malo mu ve naročati, kaj naj bi storil. Vsa naša vzgoja ni nič drugega kakor neskončno izrpen in prav tako neskončno duhomoren register vsega prepovedanega; skoraj vse, kar je, je študentu prepovedano, in razen pismenih nalog in memoracij, mu nič ni naročeno storiti. Na ta način ni nič čudnega, če zbegana, zbičana duša nazadnje ne pozna nobene druge slasti kakor omamljivo naslado, podreti, prestopiti predpisano ograjo in grešiti, grešiti disciplinarnemu redu in vsemu svetu v obraz. In velik, plemenit človek greši z drznim dejanjem, kakor ta študentka iz Beograda; majhen, v duši reven človek se zveže s sebi enakim in gre krast, kakor ti fantje iz Ljubljane.

Vzgoja je pravzaprav začetek vsega in pred njenim pragom bi bilo treba najprej pomesti.

Fri.

Rafaelova slika v Osjeku?

V Osjeku se mudi akademski slikar Acel, ki je priredil med osješkimi sejmom tudi razstavo madžarskih slikarjev. Obenem se je zanimal za stare slike, na katere so ga opozorili ljubitelji umetnosti v Osjeku. Pregledal je okoli 400 slik, ki so v lasti osjeških meščanov. Njegovo pozornost je vzbudila posebno neka slika, katero ima bančni uradnik Miljutin Mahuljka. Slikar jo je natančno pregledal in dognal, da je slika iz Rafaelove šole ali pa morda delo Rafaela samega. Slika predstavlja Marijo, sv. Jelisavo, Jezusa in sv. Ivana. S kemično analizo barv je Acel ugotovil, da je slika iz prve polovice 16. stoletja. Znano je, da je Acel nedavno odkril v Zagrebu neko originalno Ticianovo sliko in je s tem postal znan v vseh naših umetniških krogih. Bančni uradnik Mahuljka je to sliko dobil od svojega strica dr. Nikole Voršaka, ki je bil kanonik v Rimu, kjer je l. 1880. umrl.

b Slavni geograf Albert Penek v Zagrebu. Bivši vseučiliški profesor na Dunaju in Berlinu, šef oceanografskega muzeja v Berlinu slavni geograf Albert Penek je potoval zadnje čase po Grčiji in Macedoniji in se je ustavil vračajoč se v domovino tudi v Beogradu in v Zagrebu. Učenjak je star 70 let, kljub temu se je odpravil v spremstvu prof. dr. Zarnika na Sleme, kjer je bil zadnjikrat pred 45 leti. Iz Zagreba je pred večerajšnjim odpotovanjem skozi Rogatec in Grobelno v Avstrijo.

b Zagrebški »Merkur« ima 20.000 članov. Društvo, trgovskih in zasebnih nameščencev »Merkur« bo imelo te dni svoj redni občni zbor. Kolik je socialni pomen društva, priča to, da ima nad 20.000 članov in je lani razdelilo nad 9 milijonov Din za podpore.

b Ravnatelj banke pred sodiščem. V Subotici je začela razprava proti ravnatelju Adejanskomojske hranilnice Gezi Reinu, ki je poveril v banki poldrugi milijon Din in z njimi pobegnil. Po zaslišanju prič bodo zaslišani še strokovnjaki. Odsodbo bodo sodniki izrekli najbrže v petek.

b Nasilni ženi. Med brati Surići iz Domarjevca pri Brodu na Savi in posestnikom Adančevićem iz iste vasi je nastala pravda zaradi zemljišča. Pred sodniki so se prizadebi pobotali. Ko so se bratje Surići vrnili domov, Adančevićeva žena in hčerka se nista vedeli, da se je Adančević s Surići pred sodnijo poravnal, zato sta napadli Adama Surića s sekuro in ga udarili tako silno po glavi, da mu je počila lobanja in je izgubil vid.

b Smrt najstarejše Subotičanke. V nedeljo je v Subotici najstarejša meščanka Eva Novak, ki ji je bilo 115 let. Imela je 14 otrok in je stanovala zadnja leta pri najmlajši hčerki, ki je stara 87 let.

Jz Dravske banovine

d Zanimanje za podpis našega deleža stabilizacijske posojila tudi pri nas saltno napreduje. Bančna podjetja prejemajo naloge svojih klijentov za suskripcijo, stalno se večajo tudi informacije in povpraševanja o novem državnem papirju. Hranilnica Dravske banovine v Ljubljani, Celju in Mariboru nudi naročnikom vsa potrebna pojasnila. Obrnite se na ta naš banovinski zavod, ki najkvalitetneje postreže. Ne zamudite redke prilike za prvovrstno naložbo sv. prihrankov!

d Ministrstvo za promet, uprava pošte in brzojava, objavlja natečaj za sprejem sedem u radniških pripravnikov z diplomami pravne in štiri uradniških pripravnikov z diplomami tehnične fakultete, elektrotehnični oddelek ter natečaj za sprejem 90 moških in 10 ženskih uradniških pripravnikov s popolno srednjo šolo.

d Zaprt prehod. Direkcija državnih železnic v Ljubljani javlja, da se bo zaradi nepredvidenih prometnih zaprek vložitev mostne konstrukcije in odstranitve mostnega provizorija preko Smartinske ceste vršila dne 27. t. m. in ne 22. t. m. kakor je bilo priobčeno. Vsed tega bo prehod pod železniškim mostom zaprt za pešce in vozila dne 27. t. m. in ne 22. t. m. in sicer od 8. ure do 17. ure. (AA).

d Popust za posetnike ljubljanskega velesejma. Razen 50% popusta na državnih železnicah ob obisku 11. ljubljanskega velesejma, ki bo trajal od 30. maja do 8. junija v Ljubljani, imajo obiskovalci tudi enak popust na parnikih Jadranske in Dubrovačke plovidbe in družbe »Boka«. Ti popusti na parnikih veljajo od 20. maj do 20. junija t. l. (AA).

d XI. velesejem v Ljubljani bo od 30. maja do 8. junija. Z velesejsko legitimacije je dovoljen 50% popust na železnici. Naj nikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve, ki presega vse dosedanje. Rekordno število domačih in inozemskih tovarnih razstav najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na oddelke tekstila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, moderne higijene, kunccev, in umetniške razstave. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, železniških postajnih blagajnah, itd. in direktno od velesejskega urada.

Dekoracije - tapete za razstavne koje

na velesejmu oskrbi hitro in poceni atelje »Iris«, Ljubljana, Gregorčičeva 11.

d Okrožni zlet »Koroškega sokolskega okrožja«. Vsa društva v okrožju se že pridno pripravljajo za okrožni zlet, ki bo 21. junija t. l. v Slovenjgradu. Ker sestoji naše okrožje skoro samo iz obmejnih društev, upamo, da nam bo naklonjeno tudi občinstvo izven našega okrožja in da bo pokazalo, da zna ceniti delo na naši meji. Vabimo vse brate in sestre in naklonjeno občinstvo, da poseti naš okrožni zlet in si obenem ogleda novi Sokolski dom slovenjgraškega društva. Za četrtinsko vožnjo je zaproseno. Prehrana bo v gostilnah po zmernih cenah. Prijave je poslati na naslov: »Koroško sokolsko okrožje« Slovenjgradec. Pošetite nas — to nam bo plačilo za delo! — Zdravo!

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Redni občni zbor Zveze za tujski promet v Ljubljani se bo vršil v petek 29. maja 1931. ob pol 18. uri v sejni dvorani zbornice za Trgovino, obrt in industrijo.

d Fantje, ki morajo od doma. Ze nekajkrat smo poročali o prihodu primorskih fantov na Jesenice. Morali so radi zle usode zapustiti svojo rodno zemljo. V zadnjih dneh je prišlo od tam 20 fantov, ker so bili brez dela in jela. Dejali so: »Bi že dobili delo, ampak smo Slovenci...«

d Savnikov dom na Storžiču. Kranjska podružnica Slovenskega planinskega društva namerava postaviti na Storžiču svojo planinsko postojanko in jo v trajen spomin imenovati po njenem prezadnjenem dolgoletnem načelniku in častnem članu, prerano umrlem g. Savniku Francu »Savnikov dom na Storžiču«. Podružnica ima nekaj denarja v gradbenem fondu, katerega je pa za uresničenje tega načrta premalo. Da bi se želja SPD skoraj uresničila in da bi mogla podružnica pričeti z gradbo doma že letos, prav lepo prosimo vse ljubitelje Storžiča in naših planin, kakor tudi vse zveste planinske tovariše pokojnega g. Savnika ter razne denarne zavode in javnost za denarno pomoč. Prispevke pošiljajte na podružnični odbor SPD v Kranju.

d Triglavski dom na Kredarici bo otvorjen in popolnoma oskrbovan od četrтка 21. maja do 1. junija t. l. Sneg v Triglavskem pogorju je za smučarje jako ugoden. Pa tudi oni turisti, ki niso smučarji, bodo lahko uživali na Kredarici krasoto zimске narave v topli spomladini, ker je pot do doma izgažena. Najlažji dostop je iz Mojstrane preko Krme.

d Kranjska podružnica SPD poroča, da bo otvorjena v soboto 23. t. m. Prešernova kočna na Stolu, dočim je Valvazorjeva kočna oskrbovana celo leto.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 753-4, termometer 12-6, relativna vlaga 90%, tiho, oblačnost 10, dež (4 mm). V Mariboru je kazal barometer 751-8, termometer 14-7, relativna vlaga 88%, smer vetra S. oblačnost 8. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 20-4 (10-8), v Mariboru 22 (11-8),

v Mostaru 23-2 (14-2), v Zagrebu 24-1 (12), v Beogradu 27-6 (14-8), v Sarajevu 23-4 (13-4), v Skoplju 24-3 (12-3), na Rabu 22-4 (13-2), v Splitu 20-6 (15-7), na Visu 21-2 (12-1). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 21. maja 1931, Feliks sp. Pravoslavni: 8. maja, Spasov-dan.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

■ Razstava Centralnega presbiroja. Od 30. maja do 8. junija t. l. bo v Jakopičevem paviljonu razstava Centralnega presbiroja v predsedništvu ministrskega sveta o napredku naše države od 1919 do 1920. Razstavo, ki je doma in na tujem, zlasti v Zenevi, Pragi, Brnu, Bratislavi, Poznanju, Varšavi, Budimpešti in drugod imela velik uspeh, bo otvoril ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušič.

■ Zadnja javna produkcija gojencev državnega konservatorija v Ljubljani, ki se je vršila minuli petek, je jasno pokazala, kako intenzivno in s kakim uspehom se goji glasba na ljubljanskem konservatoriju. Opozarjamo, da bo II. produkcija, na kateri se bo izvajalo celo vrsto klavirskih skladb in samosplovnih ter klavirski trio odličnega češkega komponista Vitězslava Novaka jutri v Filharmonični dvorani. Začetek javne produkcije je ob 20. uri. Vabimo k obilni udeležbi.

■ Zboljšanje tramvajskega prometa. Ob priliki pogrebov je večkrat zelo trpel tramvajski promet. Če so bli pogrebci preko tramvajске proge, je tramvaj obstal in čakal, da je ves pogreb odšel mimo. Posledica je bila, da je zastal za več minut ves tramvajski promet na tej progi. Radi tega je Splošna maloželezniška družba prosila policijo, da se cestno-polijski red primerno uredi. Policija je pozvala na razgovor ravnatelja mestnega pogrebnega zavoda g. Šaplo in je sklenila naslednje: Vsak pogreb bo odslej spremljal stražnik. Če bo spreved srečal tramvaj, bo stražnik dal pogrebem znak, naj počakajo, da bo tramvaj odpeljal. Če bo pa tramvaj presekal pogreb, bo skrbel reditelj mestnega pogrebnega zavoda, da bo spreved spredaj počakal na pogrebe zadaj, ki morajo čakati, da gre tramvaj mimo. S tem se pijetela pokojnikov ne bo prav nič žalila, tramvajski promet se bo pa občutno zboljšal.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrl je Jakob Anžič, 51 let star, posestnik, Dobrunje pri Ljubljani. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

■ Um se ji je omračil. V trgovini št. 9 na Dunajski cesti so danes okoli 15. ure prijeli neko Ivanko Potočnikovo, roj. leta 1885., doma iz Skofje Loke, baje šivilja po poklicu, ki je prišla v trgovino in postala nasilna. Nesrečnici se je videlo, da se ji je omračil um. Gospodar je poslal 10 stražnika in jo pripeljal z avtomobilom na policijo, kjer jo je preiskal dr. Avramovič in jo nato poslal v splošno bolnico. Kakar nam poročajo, se je nesrečnica mudila v več trgovinah in je bila povsod zelo nasilna, tako da so jo komaj spravili iz trgovin.

Maribor

m Spielmannova simultanka za mariborskimi srednješolci. V četrtek 28. t. m. bo avstrijski šahovski vele mojster Spielmann odigral na tukajšnji klasični gimnaziji simultanko s šahisti-srednješolci.

m Iz Slovenskega lovskega društva. Danes v četrtek bo v restavraciji Plzenski dvor zadnje letošnje sobno streljanje, in sicer za nagrade. V nedeljo 31. t. m. pa bo na strelišču v Radvanju prvo streljanje na letošnje golobe.

Pijte original »CHABESO«. 1114

m Donski kozaki pridejo. Ta vest se je včeraj bliskovito razširila po Mariboru in okolici, kar je dokaz, kako silno priljubljeni so ruski zbori. Njihov koncert bo v soboto 23. maja v Unionski dvorani. Tokrat bomo slišali znameniti zbor, ki ga vodi s slavo ovenčani dirigent Kostjukov. Zopet bo dvorana nabita, to tem bolj, ker so cene vstopnicam, ki se že dobe v predprodaji, dosti zmerne.

m Iz gledališča. Danes, v četrtek se bo tretjič ponovila Grumova groteska »Dogodek v mestu Gogi« za abonente reda A in lastnike kuponov. Prihodnji teden bo krstna predstava Milana Skrbinskega drame »Labirint« v režiji V. Skrbinskega.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Kinematografi. Grajski kino »V carstvu valčka«. Kino Union »Velika atrakcija«, zadnji letošnji film Richarda Tauberja.

m Poskusno oranje. Poskusno oranje s Holderjevimi traktorjem bo v soboto 23. t. m. ob 15. uri popoldne na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Interesenti se vabijo k čim obilnejši udeležbi!

m Izlet kluba »Meja«. Klub SPD Meja bo priredil na binškošni ponedeljek 25. t. m. izlet k Sv. Duhu na Ostrm vrhu. Odhod iz Maribora s prvim jutranjim vlakom do Fale, na to pa peš do vrha in nazaj. Vabljeni so vsi člani in članice kluba, kakor tudi vsi prijatelji lepe narave in naših obmejnih krajev. Obenem bo pri Sv. Duhu tudi poučno gospodarsko predavanje za domačine.

m Naraščanje Drave. Drava v poslednjih dneh neprestano narašča. Včeraj je dosegla najvišje stanje v letošnjem letu.

m Promenadna pot ob Dravi. Magdalensko olepševalno društvo je pričelo nedavno s prvimi deli za ureditev promenadne poti na desnem obrežju Drave od glavnega mostu proti

železniškemu mostu in brodu. Dela ugodno napredujejo in bodo v velik okras mestu.

m Tečaj za krmiljenje živine. Enodneveni tečaj za pridelovanje krme in krmiljenje živine bo v torek 2. junija t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk bo teoretičen in praktičen ter bo trajal od 8. do 12. dopoldne in od 14. do 18. ure popoldne.

m Trg v sredo. Na večerajnji trg so pripeljali okoličani 2 voza krompirja in čebule, 3 voze lesnine in lončevine, 6 voz sena, 4 otave in 2 slame. Cene se v splošnem niso spremenile, le perutnina se je podražila. Kozlički so se prodajali po 70 do 125 Din eden, kunco po 10 do 40 Din, krompir po 1 do 1:50 Din, letošnji po 8 do 10 Din, grah po 10 Din, kisló zelje po 4:50 Din, kislá repa po 2 Din, čebula 4 do 6 Din, česen 18 Din, hren 16 Din, maslo 36 do 44 Din, sir 25 do 100 Din, mleko 2 do 3 Din, smetana 12 do 14 Din, črešnje 26 do 32 Din, jabolka 12 do 16 Din, suhe slive 12 Din, pomaranče 1 do 3:50 Din komad, limone 0:75 do 1 Din ena, cvetice 0:50 do 3 Din, v lončkih 8 do 50 Din, lesene grablje 6 do 10 Din, vile 12 do 16 Din, toporišča 5 do 15 Din, brezove metle 1:75 do 2 Din, kosare, koši, peharji po 8 do 35 Din, seno 90 do 130 Din, otava 120 do 130 Din in slama 50 do 60 Din 100 kg. Kupčija je bila dokaj dobra.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Plavalna tekma. ISSK Maribor bo priredil na binškošno nedeljo na Mariborskem otoku prvo letošnjo plavalno tekmo za klubovo prvenstvo.

m Nesreča otroka. V torek je na domačem kamenitem dvorišču v Lehmu na Pohorju padla triletna Stanislavica Plainiščeva tako nesrečno, da si je nalomila desno nogo. Rešilni avto jo je prepeljal v tukajšnje bolnišnico.

m Ni dogodka. Te dni se je raznesla po mestu vest, da je neka ciganka umorila svojega novorojenčka. Uvedena je bila tudi preiskava in odrejena obdukcija, ki je pa ugotovila, da je otrok prišel mrtev na svet. Ni dogodka...

Radi kvalitete in cene — samo »KARO ČEVLJE!« 986

m Najdba človeškega okostja. V bližini Dravograda so te dni pri kopanju peska v neki gramozni jami našli okostje moža srednjih let. Doselej še ni bilo mogoče dognati, koliko časa je bilo okostje tam pokopano in kako je sploh tja prišlo.

m Nezgoda delaveca. Pri gradnji neke nove hiše zaposlenemu 35-letnemu delavcu Josipu Ernstlu je padel včeraj na glavo težak zaboj in ga nevarno poškodoval.

m Samomorilni poskus. Včeraj zjutraj se je hotela v Studencih vreči pod vlak, ki odhaja ob 5:45 iz Maribora proti Prevaljem, neka 20-letna M. V. Njeno namero pa so še pravočasno opazili pasanti ter so deklo v zadnjem hipu spravili s tračnice.

FRANJO BUREŠ
urur, zlatinar in optik
MARIBOR
Vetrinjska ulica 26
URE ZA BIRMO

m Voz s konjem v jarku. V Trnovski vasi je v torek odpovedala zavora 54-letnemu posestniku Franju Kocmutu, zaradi česar je voz s konjem in ljudmi vred zdrčel v precej globok jarek. Kocmut si je pri tem zlomil desno nogo pod kolenom, drugi potniki pa so ostali nepoškodovani.

m Nesreča pri igri. V torek popoldne sta se na Vojašniškem trgu igrala 13-letni dijak Karel Čander in 10-letni učence ljudske šole Rudolf Kos, oba sinova narednikov. Med igro je nenadoma Kos skočil Čandru na hrbet in ga podrl na tla. Pri tem je Čander padel tako nesrečno, da si je nalomil desno nogo nad kolenom in so ga morali prepeljati v bolnišnico.

m Dva vojaška begunca. Mariborska policija je v torek aretirala delavca Josipa Gerta iz St. Ilje v Slovenskih goricah, starega 26 let in civilnega mornarja Antona Melbana iz Utare pri Splitu, starega 24 let, ker ju zasleduje vojaška oblast radi begunstva.

m Aretacije. V torek so bili v Mariboru aretirani: Marija S. radi spolnega okuženja; Gabriel S. radi poneverbe, ker je kot raznašalec kruha oskodoval nekega tukajšnjega peka za 1047 Din ter Martin D., katerega je zasledovalo sodišče zaradi nastopa kazni šesttedenske ječe. Oba poslednja sta bila izročena sodišču.

m Pojasnjen vlom. Kakor smo pred dnevi poročali, je bilo vlomljeno neke noči v delavsko kantino nove palače OUDZ na oglu Sodne in Marijine ulice. Vlomilec je odnesel 45 steklenic piva, 10 pokalic, 5 kg prekajene svinjine, kozarec rusov in kozarec kumarca v skupni vrednosti krog 1000 Din. Policija je zaradi vloma uvedla strogo preiskavo in je naposled ugotovila, da je vlomilec 33-letni delavec Franc Tinaher iz St. Ilje v Slovenskih goricah, katerega je včeraj zjutraj izsledila, aretirala in oddala sodišču.

Poljčane

Nesreča pri delu. 65-letna gospodinja N. Onič iz Hošnice je zadobila te dni pri delu precej hudo poškodbo. Odšla je nad hlev po seno. Stopila pa je na preperelo desko, ki se je zlomila in žena je padla 4 m v globino. Pri padcu si je zlomila nogo v stegnu in so jo na odredbo domačega zdravnika z večernim vlakom prepeljali v mariborsko bolnico.

Št. Jurij ob južni železnici

Surov napad. V sredo zjutraj so odpeljali v celjske zapore dva mladeniča, nekega B. iz Gorice pri Hrševcu in nekega L. iz Cerovca, ki sta v torek ponoči iz maščevanja napadla na smrtno nevarno ranila posestnika g. Obrezo od Sv. Primoža. G. Obreza je dobil dve nevarni rani na glavi, zlomljeni ima obe roki in je tudi drugače precej poškodovan. Oddan je bil v celjsko bolnico. Eden izmed napadalcev ze šele pred kratkim v družbi nekega tovariša napadel Obrezovo hčerko, ki je tudi morala iskati pomoči v celjski bolnici. Suroveža zaslužita ostro kazen.

Ponesrečeni sofer Boršč iz Vrbnega, o čigar nesreči smo poročali pretekli teden, se nahaja v domači oskrbi.

Čelje

* **Smrtna kosa.** V javni bolnici je 19. t. m. umrl 50-letni Cene Alojz, delavec železarne v Storah.

* **AvtoBUS v Logarsko dolino.** Mestni avtoBUS bo na željo izletnikov vozil na oba binkoštna praznika v Logarsko dolino, in sicer ob 16:15 iz Celja ter ob 5:45 iz Logarske doline. Po potrebi bo pa vozil tudi zjutraj iz Celja ter zvečer iz Logarske doline. Prijave sprejema pisarna Mestnega avtoBUSA na mestnem načelnstvu.

* **Uradni dan sreskega gremija v Gornjem gradu** bo v torek 26. maja od 9. do 12. v posebni sobi gostilne Sarb. Popoldan istega dne bo uradni dan od 14. do 16. v Mozirju v posebni sobi hotela »Pri pošti«.

* **Dražba košnje na mestnih travnikih.** Mestna občina bo oddala na javni ustni dražbi košnjo travnikov, in sicer poleg mestnega pokopališča 1. junija ob 8, pod cerkvijo sv. Jožefa 1. junija ob 10, pri Seidlovem studencu 1. junija ob 11. uri.

* **Mestni kino** je na občo željo podaljšal zvočni in barvani film »20.000 milj pod morjem« ter ga predvaja danes zadnjič.

* **Najdbe in izgube.** V Razlagovi ulici so našli žensko ročno torbico s 130 Din. Dobi se na policiji. — 18. t. m. je bila na poti od kolodvora do Narodnega doma izgubljena listnica s 120 Din. Najditelj naj jo odda na policiji.

* **Prvenstveni teniški turnir** med SK Bled ter SK Celje bo v nedeljo 24. t. m. ob 9. na tenišču v mestnem parku.

* **Planinske kote.** SPD v Celju javlja, da so popolnoma oskrbovane Mozirska koča, Piskernik ter Tillerjeva koča. Korošica bo oskrbovana od Binkošti naprej. Ker je na Korošici še mnogo snega, se opozarjajo smučarji, naj izkoristijo to zadnjo priliko za smučanje. — Celjska koča dobi lep gostilniški vrt. Uta na vrtu se bo podrla, tako da bodo imeli izletniki odslej krasen razgled na Savinjsko dolino.

Novo mesto

Znamenje časa. Kriza vsepovsod, denarja ni. To se opaža celo pri slojih, ki prej takih zadreg niso poznali. Tam v Regerči vasi je potreba prisilila neko kmetico prodati nekaj dreves iz gozda, da je mogla kriti dnevne izdatke. Pa se ji je lasten gozd gori na Boričevem smilil in je raje posekala v sosednjem delu nekaj tujih smrek ter jih vnovič. Ženska se ni dolgo veselila nepoštenega dobička, in zdaj bodo tuje smreke že mnogo dražje, kot bi bile domače. Pač znamenje težkih časov.

Najden srebrni pribor. Še leta 1925, menda je bilo vlomljeno v hotel Arko v Ribnici na Dol. ter med drugim odneseno tudi veliko srebrnega namiznega orodja. Prosluli Jože Stangelj iz Gotne vasi je tedaj strašil s svojimi prevejanimi vlomji po Dolenjskem. Pajdašil se je z njim neki Janez Mrvar, ki se je v tistem času rad dežal pri bratu v Gotni vasi. In tam so naši marljivji orožniki staknili te dni štiri srebrne žlice, dvanajst srebrnih vilic in osem istotalnih nožev, ki tvorijo le majhen del v Ribnici izmakljenega pribora.

Predzna tatvina. Pri belem dnevu je v torek odnesla iz predala tukajšnje mlekarke podružnice neka gluhonema ženska šestdeset dinarjev denarja.

Divjanje naših kolesarjev postaja vsak dan hušje. Skoro dnevno se dogajajo tozadevne nesreče. Kolesarski neprevidež se zaletavajo v odrasle in podirajo otroke, kar se je v torek popoldne spet pripetilo štiri letnemu otročičku mizarja Udoviča, ki bi ga bil neprevidežni kolesar kmalu ubil, tako se je revno dete potolklo po glavi. Skrajni čas bi bil, da bi se vsem takim divjakom na kolesih in motornih vozilih stopilo pošteno na prste ter jih občutno kaznovalo, ker s svojo brezobzirnostjo prav resno ogrožajo ljudsko zdravje.

Slovenjgradec

Prenovljene stavbe. G. Rojnik, trgovec, je svoji nedavno kupljeni hiši prizidal gornje procelje. G. Koller, lastnik vinočča, pa je svojo hišo vzdignil in jo pokril z opeko.

Novo trgovine. Tudi v naše mesto bomo dobili trgovino Bafa, in sicer v prostore trgovine g. Rojnika. — Delikatesno trgovino g. Strohmajerja so preuredili v delavnico, kjer dela čevljarji mojster Pruš Ivan.

Kuluk se je pričel za mestno občino v ponedeljek, za občino Stari trg pa v petek.

Polovanje po zvezdi večernici

81.

Ko sta se prijatelja naveličala igranja z opicami, sta pospravila svoje stvari, splezala na tla in se napravila dalje. Male opice so jima zvesto sledile. Tako se je razvil po prostornem gozdu kaj čuden sprevod. Sprejati sta šla Dušan in Danica, za njima pa roko v roki dolga vrsta opičjih parov. In da bi videli, kako so se opice držale! Verno so posnemale vsak korak in gib dečka ter deklice!

Opozorjamo gg. državne

uradnike

naj ne pozabijo priskrbeti si v pravem času »Zakon o uradnikih« (U. Z.), ki je vsakemu državnemu uradniku potreben. Na razpologo imamo še manjše število izvodov. Zakon ima obširno stvarno kazalo in obsega 194 strani ter stane broširan 18 Din, s poštnino 19 Din. **Naročite ga v upravi »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče št. 4.**

Požar vpepelil lepo domačijo

Oj te nesrečne saje...

Poljčane, 19. maja. Te dni je nenadoma začelo goret pri posest. Kidriču v Zg. Lažah. Kot nedavno tega v Hošnici, tako so tudi tokrat zakrivilo požar te nesrečne saje...

Ko je nastala katastrofa, so bili razen otrok in stare matere, ki je pekla kruh v veliki peči, vsi z doma na delu. Kruh je bil že skoraj pečen, ko so iskre mahoma vnele saje in je nato ognjeni zubelj hušnil skozi dimnik, kjer je objel slamnato streho. Ker je bilo vetrovno, je zajel takoj vso hišo in vse, kar je bilo v njeni bližini.

Seveda so z vseh strani prihiteli sosedje reševati in gasiti, vendar niso mogli pogasiti, kajti hiša je na bregu in daleč okrog ni nobene vode. Ogenj pa je povzročal tudi tako vročino, da ni bilo mogoče blizu. Rešili so s težavo le svinje, druga živina je bila k sreči na pašji. V poslednjem trenutku so rešili iz plamenov še otročiča, na katerega so sprva v zmešnjavi pozabili.

Zgorelo je vse do tal: hiša, hlev, kozolec, žito, krma, vse kar je bilo v hiši ter je ostalo od domačije le še žalostno pogorišče.

Bratomorilec pred sodniki v Mariboru

Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe

Maribor, 20. maja. Pred senatom trojice, kateremu je predsedoval deželno-sodni svetnik Zemljič, in v katerem sta votirala okrožna sodnika Ažman in Kolšek, se je danes zagovarjal 28-letni delavec Janez Cizmešija iz Gornje Bistrice v Prekmurju, obtožen, da je 23. avgusta l. l. ubil svojega brata Ladislava.

Omenjenega dne je prišel obtoženec okrog polnoči pijan domov in je pričel, ker so bila vrata zaprta, besno razgrajati. Pri tem je udaril z roko po neki šipi in se znatno ranil. Potem je odšel k sosedu, kjer je izjavil, da bo brata Ladislava ubil, kar je hip na to, ko je

ta res prišel, tudi storil. V prepiru, ki je nastal med njima, je Janez potegnil nož in ga zasadil bratu dvakrat v hrbet. Ranjeni Ladislav se je takoj zgrudil na tla in kmalu potem izdihnil.

Pri današnji razpravi je obtožnico zastopal državni pravdnik dr. Zorjan, obtoženca pa dr. Irgolič. Janez Cizmešija se je branil s trditvijo, da je brata zabol el v silobranu in ne z namenom, da bi ga umoril. Spričo raznih olajševalnih okoliščin je senat ubijalca obsodil samo na 1 leto in 8 mesecev težke ječe in na enako dolgo izgubo častnih državljskih pravic.

Fantek se ustrelil v trebuh

Ljubljana, 20. maja. V splošno bolnico so prepeljali več ponesrečencev s hudimi poškodbami: 9-letni železničarjev sin Anton Urbas z Rakeka je našel pri sosedu v hiši samokres. Ko ga je radoveden ogledoval, ga je sprožil. Strel je zadel nesrečnega fantka v trebuh. Njegova poškodba je zelo težka. — 20-letna trgovska sodelnica pri trvdki Samec Malči Petrovčičeva je opoldne šla pod Trančo ob Ljubljani. S strehe je padla strešna opeka in jo zadel na levo ramo. — 35-letnega strojnika Alojzija Gateja iz Breznice na Gorenjskem je povozil avto in je zadobil hude notranje poškodbe. — 52-letni posestnik Ivan Mrak z Brezovice je doma skočil z voza in si zlomil desno nogo. — 5-letnega posestnikovega sina Franca Markuta iz Preddvora pri Kranju je v hlevu smula krava z rogovi pod brado. — 30-letnemu sodarju Antonu Juhantu iz Sevnice ob Savi je v tovarni Jugotanin odtrgal stroj tri prste na levi roki.

Ploha, toča, strele

Hodoš v Prekmurju. Komaj je solnce pogledalo izza oblakov in komaj so ozelenela drevesa, že nas je zadela nesreča, ki je uničila vse. Pripodili so se z madžarske strani črni oblaki in vtila se je ploha, ko na sodni dan. Strele so švigale, da je bilo človeka groza, in vsula se je toča, debela ko jajce. Ko pa je zopet posijalo solnce, smo videli, da je uničila vse. Toča je bila tako debela, da ne pomnijo take najstarejši ljudje in je pobila mnogo šip ter strešne opeke. Na madžarski strani je bila toča bajje še hušja.

Svečina

Dramatični odsek mladega Sokolskega društva v Svečini bo priredil 25. maja, ali če bo ta dan slabo vreme, 31. maja ob 15. uri svojo prvo veliko pomladansko veselico v prostorih starinskega gradu v Svečini. Na sporedu je petje domačega moškega zbora, predavanje in trodejanica F. S. Finžgarja »Veriga«. Po sporedu bo prosta zabava. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novega gledališkega odra in telovadnega orodja, vabi odbor vse one, katerim leži na srcu naša lepa severna meja in razvoj Sokola, da se te prireditve udeležijo. — Zdravo!

Dolenji Logatec

Zrtev davice. Kakor smo že poročali, se je pojavila davica v Dolenjem Logatecu. Bolezni je podlegel 19-mesečni Karel Debenc. Zalujočim so žalje!

Kanalizacija lepo napreduje, tako so po glavni ulici večinoma že položene cevi. Ko bodo položene še v stranskih ulicah, upamo, da bomo varni pred povodnjajo. Upamo, da bodo tudi v občinski koloniji kanalizacijo dopolnili.

Jesenice

Smrtna kosa. Na Savi je umrla vdova Marija Jenko, ki je bila mnogo let zaposlena v vrtovih KID. Pokopali so jo v ponedeljek na mestno pokopališče. N. v. m. p.!

Novi lokali. V bivši »Mesarjevi« gostilni prenavljajo prostore za brivsko in čevljarstvo obrt. **Vlomilec na delu.** Vlomil so v resnici redki pri nas, toda tudi tega ne sme manjkati. Vlomljeno je bilo namreč na Savi v prostore l. Delavskega konzumnega društva. Vendar vlomilec, morda jih je bilo tudi več, ni našel na obilen plen. Odnesel je le za 100 Din drobiža, nekaj cigaret, jestvin in par ženskih čevljev.

Kresnice pri Litiji

Prepodeni vlomilec. Pretekli teden so poskušali neznanjci svredroci svojo srečo pri trgovcu Jožetu Kaču, Tauterju in v gostilni Vehovec. Tu so odnesli ves tobak, pri prvih dveh so pa bili ti nepovabljeni nočni gostje prepodeni.

Novo stavbe. G. Vinko Hvala, železničar iz Kresnic, je dobil stavbno dovoljenje za zidavo stanovanjske hiše, ki jo je že začel graditi pod sedanjim gasilskim skladiščem. Gasilno društvo bo pa začelo graditi pod farno cerkvijo ličen gasilski dom.

Novo hišne in krajevne tablice je te dni g. župan naročil; v 14 dneh jih bomo že dobili. **Kuluk.** 18. t. m. se je začel kuluk. Občani so se vsi odzvali brez godrnjanja svoji dolžnosti.

Sport

Jugoslavija — Madjarska

Včeraj smo pričeli postaviti naše reprezentance, ki igra danes proti Madjarski v Beogradu. Savez je sestavo sedaj v toliko spremenil, da igra mesto Ivkovića Lukić, ki se je odlikoval na turneji Hajduka. Ivković je namreč zbolel.

Madjari nastopijo v postavi: Galina, Manal, Török, Borsanyi, Lutz, Korany, Tänzner, Auer, Saroszy, Turay, Kohout. Madjarska nastopi torej s svojo najmočnejšo profesionalno garnituro.

Prvo gostovanje Slavije

V Ljubljani smo imeli že skoro vse vodilne klube v naši državi, prvaki vseh podsavezov so nas že obiskali. Edino izjemo je tvoril Osjek. Samo enkrat smo videli Osječane med nami — v tekmi za kraljevi pokal, ko sta si stali nasproti reprezentanci obeh podsavezov. Zmagali smo prav tesno.

Tokrat bomo pozdravili v naši sredi dolgoletnega prvaka osješkega podsaveza SK Slavijo. Slavija igra v tretji ligi. Dosedaj je odigrala tri tekme, od katerih je dve dobila, eno izgubila. Je na tretjem mestu v tabeli. Zmagala je nad lokalnim rivalom Gradjskim s 1:0. Z istim rezultatom je porazila subotiskega Sanda v Subotici. Premagana je bila od Bačke s 0:1. Po zadnjih dveh tekmah lahko nekoliko presodimo njeno moč. V Ljubljani je Ilirija zmagala z istim rezultatom kot Slavija nad Sandom, dočim je bila od Bačke poražena s 0:3. Glasom tega lahko sodimo, da je Slavija naša ljubljanskima vodilnima kluboma docela enakovredna protivnik.

V nedeljo nastopi proti Slaviji Ilirija, v ponedeljek Primorje. Obe tekmi se bosta vršili ob 17. na igrišču Ilirije.

Sportni drobiž

Državno prvenstvo v table-tenisu se vrši v dneh 23., 24. in 25. t. m. v Zagrebu. Sodelujejo vsi najmočnejši klubi v državi, med njimi tudi Ilirija.

Ferencvaros v Ljubljani. Dne 6. junija gostuje v Ljubljani plavalna ekipa budimpeštanskega Ferencvarosa. Nastopila bo v plavalnih točkah in v water-polu proti Iliriji.

Splitski Hajduk igra za Binkošti doma z budimpeštanskim klubom Nerazetijem. **20-letnica BSK.** BSK praznuje v dneh 31. t. m., 1. in 2. junija na pravoslavne Binkošti 20-letnico svojega obstoja. Od inozemskih klubov je povabil pariški Club France in Eintracht iz Leipziga. V BSK bosta igrala tudi njegova bivša igrača sedanja »Francoza« Bek in Mitrović.

Radio

Ljubljana, četrtek, 21. maja. 12.15 Plošče (domača glasba, serenade). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 dr. Reya: Vremenslovlje. 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. 20.30 Epizode iz Jezusovega življenja, zbrane od Yvete Ouilbert, poje ga, Cirila Škerlj-Medvedova. 21.15 Violina solo, igra g. Honerlein. 22.00 Slovenske narodne s harmoniko, pojeta gg. Mirko Jelačin in Drago Zangar. Harmoniko igra g. Stanko. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 22. maja. 12.15 Plošče (operne arije, ouverture). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Prof. Niko Kuret: Smernice sodobnega ljudskega teatra (Nemška zveza ljudskih odrov). 19.00 dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 20.00 Gospodinjska ura. 20.00 Operne arije poje g. Gostič, solist ljubljanske opere. 21.00 Salonski kvintet. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, četrtek, 21. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.00 Svinjereja. 20.15 Poročila. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Zagreb, petek, 22. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.15 Poročila. 20.30 Beograd. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka večerna glasba.

Beograd, četrtek, 21. maja. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 14.00 Šolski radio. 16.00 Plošče. 17.00 Ruske pesmi. 17.30 Narodne. 18.00 Vokalni koncert. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 20.30 Poročila. 22.50 Večerni koncert radio orkestra.

Beograd, petek, 22. maja. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.00 Ljudskoškolski radio. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhinja. 17.30 Narodne z dudo. 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Nemščina. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Klavirski koncert. 21.10 Ruski pevski zbor. 20.20 Viofinski koncert. 22.40 Poročila. 23.00 Večerni koncert radio orkestra.

Praga, četrtek, 21. maja. 11.15 Plošče. 12.10 Dan dobre volje. 12.30 Moravska Ostrava. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Komorna glasba. 19.30 »Star zaračeneec«, opereta. 22.30 Koncert.

Praga, petek, 22. maja. 10.30 Šolski radio. 11.00 Plošče. 12.20 Bratislava. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Radio orkester. 19.05 Brno. 21.00 Koncert radio orkestra. 22.20 Sodobna glasba.

Znanstvena banka kraljevine Jugoslavije a. d.

Dunajska cesta št. 31 (hiša Zidarjevih ded.) podružnica Ljubljana Račun poštne hranilnice št. 14.003 - Telefon 30-20

Centrala: Beograd

Glavna podružnica: Zagreb

Podružnica Sarajevo

Daje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje. Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. Otvarja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma. Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. — Izvršuje vse ostale bančne posle.

Reja živali plemenite kožuhovine

Nekaj let nazaj opažamo tu in tam v Evropi procvit industrije plemenite kožuhovine. Današnja gospodarska kriza tudi na nas pritiska, da se preuredimo na posebna polja, s katerimi bi se dale krizne posledice našega gospodarstva vsaj nekoliko ublažiti. Poiškati si moramo specialitete svetovne veljave, ki bi neodvisno od pomanjkanja nakupovalne moči kapitalarstevnih, ali pa valutaslabilnih konzumnih dežel, utegnile povzdigniti naše gospodarstvo ter katerih produkti bi jamčili tudi v sedanji krizi, brez aktualne bojaza nadprodukcije, visoko, sigurno in stabilno rentabilnito na zlati podlagi.

Kvalitetni kožuh, v obliki surove kože, takozvani živali plemenite kožuhovine, je posebnost svetovnega konzuma, katerega stabilna vrednost in konzum je in bo podprta v vedno bolj naraščajočih modnih varijacijah in zahtevah.

Ker je reja živali plemenite kožuhovine za posameznega privratnika predraga, osobito pa glede na gospodarsko izrabljanje kožuhovinskega pridelka gotovo neizpeljiva in ker je treba veliko število živali ene vrste, da se dobi toliko enakopisanih kož ali kožic, da se v kožuhovinskem prometnem običaju sortimenti po kvaliteti in enakobarvnosti lahko uspešno dovajajo na svetovna tržišča in se doseže tudi temu primerna tržna cena (za en damski plašč je potrebno n. pr. 80 do 100 enakobarvnih ner-

cevih kožic, katere se na kožuhovinskih veletržiščih trgujejo asortirane glede na enako kvaliteto in barvo v snopčkih po 100 komadov), je jasno, da se ta reja lahko razvija z najboljšimi uspehi samo na zadrugi podlagi, kakor je to izkazano že pri tolikih raznih drugih živinorejskih zadrugah v polni meri.

Da bi se pa kljub visokim nabavnim cenam za plemenske živali ta dobičkanosna reja mogla tudi pri nas vpeljati, ko imamo vse klimatične predpogoje za tako rejo in kakor je to že v inozemstvu v polnem toku, se je pojavila zadruga, ki vpelje v Jugoslaviji sistematično rejo živali plemenite kožuhovine, osobito rejo srebrodskih in modrih lisic, nercev, nutrijev (bobrov), medvedov (Waschbären), karakulovc itd. Ustanovila je farmo teh živali, z namenom staviti na razpogoje svojim članom iz lastne prireje plemenske živali, ki se bodo iz letnega prirastka začele deliti med člane, ki postanejo njih zasebna last, in s tem doprinesejo, da se ta dobičkanosna reja v zadrugi okviru kakor mogoče hitro razširi širom naše domovine.

Zadruga pa bo to svojo nalogo tem hitreje lahko izpolnila, čim več članov bo štela, zato naj nihče, bodisi posestnik, kmetovalec, trgovec, uradnik ali pa zasebnik ne zamudi prilike te udeležbe, posebno ne, ker so pogoji tako ugodni, da jih gotovo vsak lahko izpolni.

Vse tozadevne informacije daje drage volje zadruga za rejo živali plemenite kožuhovine v Škofljici pri Ljubljani r. z. z. o. z.

Curih, 20. maja. Beograd 91330, Pariz 202925, London 252337, Newyork 51855, Bruselj 7217, Milan 271525, Madrid 5175, Amsterdam 208375, Berlin 12354, Dunaj 7290, Sofija 37575, Praga 153675, Varšava 5815, Budimpešta 9046.

Dunaj, 20. maja. Amsterdam 28586, Atene 923, Beograd 125263, Berlin 16943, Bruselj 9896, Budimpešta 12398, Bukarešta 42350, London 346087, Madrid 72, Milan 3725, Newyork 71120, Pariz 27835, Praga 210687, Sofija 51535, Stockholm 19060, Kopenhagen 19040, Varšava 7966, Curih 13719.

Vrednostni papirji

Zagreb, 20. maja. Drž. pap. 7% inv. pos. 8750—88, voj. škode ar. 41950—420, 42150, 421, 420, 422, voj. škode kasa 420—422, 42150, voj. škode jul. 420—42150, 421, voj. škode dec. 421 d., 4% agr. obv. 51 d., 7% Bler. 8250—83, 8% Bler. 92—93, 7% pos. hipot. b. 8350—8475, Beglučke 60—6650, Tobačne srečke 25 bl. — Banka: Hrvatska 50—60, Praštediona 945 do 950, Union 170—174, Jugo 73—74, Srbska 180 do 190, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 67 d., Narodna banka 7750—7850, Zemaljska 138—140. Industrije: Sečerana Osijek 280—285, Trboveljska 275—280, Slavonija 200—205, Veveč 120—122, Rdeči križ 40 d., Guttman 131—134, Slareks 25—30, Danica 70—7250, Drava 235 do 236, Isis 50 d., Dubrovačka 330—340, Jad. pl. 480 d.

Beograd, 20. maja. 7% inv. pos. 88—89, 7% Blaire 8225—82625, 7% pos. hip. b. 8350—84, 4% agr. obv. 5125—52, 6% begl. obv. 6650, voj. škoda 418—42050, ult. julija 419—420, Narodna banka 7800.

Dunaj, 20. maja. Bankverein 1520, Kreditni zavod 2375, Dunav-Sava-Adria 1350, Prioritete 90, Trbovlje 3440.

Zitna tržišča

Tendenca na ljubljanskem tržišču čvrsta, brez prometa.

Provijant

1306

za turiste, kopalce in obiskovalce vinotočev nudi v največji izbiri in po najnižjih cenah

Vinski kis

zajamčeno čist (naravnih domači izdelek) po 8 dinarjev liter

Vina

najboljše kvalitete po 10 in 12 dinarjev liter

L. UHLER

trgovina z delikatesami v Mariboru, Glavni trg.

Službo stalnega šoferja

razpisuje Prost. gasilno in reševalno društvo v Kranju. Pogoji: izprašan mehanik, ključavničar ali strugar, trezen, zanesljiv in samski. Samo pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na podlagi dokazil naj pošljejo reflektantje v 10. dneh po razpisu. 1301

Modni kangarni
športni šerjot
za fine obleke

Velika izbira! Ugodne cene!

R. MIKLAUČ
"Pri Štela" — Ljubljana

Moderna električna svetilna telesa

v nova stanovanja (lustr, ampula, krogle, lampione etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314 983

FOTO-ATELJE K. STAUT

Telefon interurban 3425

Kolodvorska ul. 18. II. dvorišče

20%

Vsem državnim nameščencem bom dala popust pri slikanju za birmo o Biakoštil. Vhod za avtomobile iz Čopove ul. 10

Novi Sad, 20. maja. Pšenica: bačka, okolica Novi Sad, 78/79 kg 200—20250, bačka, okolica Indjija, 78 kg 190—195. — Koruza: bačka, sremska, ladja Dunav, Sava 106—108, — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: pšenica 11 vagonov, moka 5 vagonov, koruza 16 vagonov, otrobi 5 vagonov.

Budimpešta, 20. maja. Tendence: stalna, za rž čvrsta. Promet: miren. Pšenica: maj 1529 do 1535 (1534—1535), junij 1510—1518 (1516 do 1517). — Rž: maj 15—1530 (1510—1520). Koruza: maj 1396 (1395—1396), jul. 1396 do 1401 (1398—14), avg. 1410—1411 (1412 do 1418).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: mlačna, promet: 1 vagon bukovih drv.

Mali oglasi

Oglasi socijalno in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.— Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Malinovac

pristen, naraven na malo in velikoprodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6 1280

Kavarna Restavracija Klet „Zvezda“ Dnevno koncert lastnik Fr. in Roza Krapež, vulgo „Ziveli“ Ljubljana 762

FR. P. ZAJEC Ljubljana, Stari trg 9 in zadovoljni ostanjo tudi

ki so tako ugodno in poceni kupili za svoje Birmance najlepša darila — Oglejte si izložbo

Ure za birmo zlatino in srebrno kupite najbolje pri Mulavcu Maribor, Kralja Petra trg (pri mostu). Oglejte 1223 si kvaliteto in cene.

Kdor hoče elegantno oblečen biti, naj se zglaš pri Gombocu Maribor Tattenbachova ul. 41

Fotomeyer Maribor, Gosposka ul. 39. — Vse fotopotrebnosti kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Stanovanje

obstoječe iz predsobe, 3 sob, sobe za služkinjo, kuhinje, kopalnice in ostalih pritklin se odda za mesec avgust v palači Vzemne posojilnice na Miklošičevi cesti 7. — Pojasnila daje ravnateljstvo med uradnimi urami od 8 do 13. 1305

Telefon 2059

Premog suha drva Pogatik, Bohoričeva ulica 5

Knjigovodja

bilancist po možnosti s prakso v električni industriji se išče. Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in referenc na poštni predal 153 Ljubljana. 1292

Okrajne zastopnike

za vse sreze sprejememo, sposobne tudi proti fiksnim plačl. Pripravno za pensionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na „UNION“, zavarovalna družba, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III. 1222

Oblastveno koncesionirana

šolarska šola

J. Gaberščik bivši komisar za šolske izpita

Ljubljana

Dunajska cesta 31

Prihodnji redni tečaj prične 1. junija

1222

1222

1222

1222

1222

1222

1222

1222

1222

Gospodarske vesti

× Tujskoprometne Institucije v Nemčiji proti inozemskemu potovanju. Tujsko-prometna društva so sklenila predložiti vladi zakonski načrt o obdavčitvi potovanj v inozemstvo. Za vsako potovanje in za vsako osebo naj bi davek znašal 50 mark. S tem ukrepom naj bi oblast omejila potovanja v inozemstvo in pospešila napredek nemških kopalšč in letovišč. Po naziranju teh društev potrošijo Nemci s potovanji v inozemstvu 80 do 100 milijonov mark več, kakor inozemci v Nemčiji. Bavarska vlada še ni zavela svojega stališča k temu predlogu, vendar je večina nemških tujsko-prometnih društev proti tem predlogom.

× Prodaja. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede prodaje 3000 komadov vrec. (Oglas je na vprašev in pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

× Češkoslovaško posojilo. Ministrstvo za narodno gospodarstvo v Pragi je izdelalo definitivno besedilo zakonskega osnutka za najtjete večjega posojila, ki se bo delilo v dve tranši. Prvi del v višini 50 milj. dolarjev bo služil v konverzijo angleškega posojila iz leta 1922, drugi del v znesku 825 milj. pa v kritje domačih dolgov. Predvsem prihaja za enkrat upštevanje prva tranša.

× Gradba mosta preko Donave pri Brzi Palanki. Za dograditev mosta preko Donave pri Brzi Palanki so priprave gotove. Jugoslovanska in romunska vlada sta odobrili potrebne kredite. Gradnja se bo pričela na račun obeh držav. Gradbeno ministrstvo je odobrilo v zvezi z novim mostom tudi potrebne kredite za dograditev moderne ceste do Gradišča preko Golubca za Negotin. Na ta način bo postavljena direktna zveza med Beogradom in Romunijo.

× Madjarsko-romunska agrarna pogajanja. Iz Budimpešte poročajo, da se bodo v najkrajšem času sestali zastopniki romunskih in madjarskih žitnih izvoznikov, ki bodo skupno prereševali vprašanje zastoja v žitni kupčiji. Za-

devni predlogi bodo predloženi tako Madjarski kakor tudi romunski vladi. Žitarski krogi pričakujejo, da se bo ugodna rešitev tega vprašanja, ki ogroža romunsko, kakor tudi madjarsko žitno produkcijo.

× Konferenca o elektrifikaciji naše države. Dne 1. julija se v Beogradu sestane v ministrstvu za gradnjo konferenca zastopnikov strokovnjakov iz vse države, ki bo proučila vprašanje elektrifikacije naše države.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. maja t. l. ponudbe glede dobave 50 tub sidla in 300 q žganega apna.

Dne 5. junija t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu ofertalna licitacija glede dobave raznega tekstilnega materiala (jadrenina, kokosove preproge, tekstilni in tapetniški material).

Borzna poročila

dne 20. maja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 20. maja. Amsterdam 2283, Berlin 13515—13545, Bruselj 79081, Budimpešta 99087, Curih 109380—109680, Dunaj 79698—79998, London 27639, Newyork 5660—5680, Pariz 22224, Praga 16793—16873, Trst 29628 do 29828.

Zagreb, 20. maja. Amsterdam 2280—2286, Dunaj 79698—79998, Berlin 13515—13545, Bruselj 78825—79225, Budimpešta 98901 do 99201, London 27599—27679, Milan 29632 do 29832, Newyork kabl 5660—5680, Pariz 22124 do 22324, Praga 16793—16873, Curih 109530 blago.

Beograd, 20. maja. Amsterdam 2274—2280, Berlin 135150—135450, Budimpešta 98937 do 99237, Dunaj 79698—79998, London 27619 do 27699, Milan 29628—29828, Newyork 5660 do 5680, Pariz 22124—22324, Praga 16793—16873, Curih 109380—109680.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

slikarskih, plesarskih, ključavničarskih, kamnoseških, parketnih, pečarskih in steklarških del, dobavo lesenih okenskih rolojev in polaganje linoleja

za objekt II. v Gajevi ulici v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe pri podpisnem uradu od 21. t. m. dalje med uradnimi urami za Din 20.—

Zapečateni in kolekovane ponudbe z Din 100.— je vložiti do 28. t. m. do 12. ure popoldne pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica 8/III.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II No. 11989/2. 1344

Razpust društva.

Društvo »Zveza živilskih delavcev Jugoslavije, podružnica v Ptuj« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 12. maja 1931.

II. No. 12.847/1. 1356

Razpust društva.

Društvo »Slovensko lovsko društvo v Ptuj«, je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 12. maja 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

C 231/31—1. 1360

Oklic.

Gönc Rozalija, roj. Füle, posestnica v Radmožancih, zastopana po dr. Pikuš Jankotu, odv. v Lendavi, je vložila zoper ležečo zapuščno pok. Füle Ignaca, pos. v Radmožancih, tožbo na izdajanje prepisnega dovoljenja.

Ustna sporna razprava se določa na dne 13. junija 1931 ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 21.

Toženki se postavlja za skrbnika za čin Füle Jožef, posestnik v Radmožancih.

Okrajno sodišče v Lendavi, odd. II., dne 12. maja 1931.

E IX 5807/30—8 1372

Dražbeni oklic.

Dne 10. junija 1931 ob desetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga mesto Maribor, vl. št. 207.

Cenilna vrednost: 252.187,38 Din; najmanjši ponudek: 126.093,70 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 13. aprila 1931.

E 95/31—11 1373

Dražbeni oklic.

Dne 17. junija 1931 ob devetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga Tepanje, vl. št. 40.

Cenilna vrednost: 63.406 Din; najmanjši ponudek: 50.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Konjicah, dne 13. maja 1931.

E 96/31—11. 1339

Dražbeni oklic.

Dne 3. julija 1931 dopolne ob desetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Ponikve, vl. št. 27, 164 in vl. št. 609 k. o. Lukovk.

Cenilna vrednost: 86.292 Din; vrednost pritikline: 1192 Din; najmanjši ponudek: 57.528 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Trebnjem, dne 13. maja 1931.

E IX 987/31—8 1375

Dražbeni oklic.

Dne 6. julija 1931 ob desetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga k. o. Grušova, vl. št. 14, 2. k. o. Ložane, vl. št. 78.

Cenilna vrednost: ad 1. 22.592,70 Din, ad 2. 8.611,80 Din;

vrednost pritikline: 922,50 Din (ki je v cenilni vrednosti ad 1. všeta); najmanjši ponudek: 20.803 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 7. maja 1931.

E 57/31—6 1369

Dražbeni oklic.

Dne 6. julija 1931 ob desetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga Batna polica, vl. št. 102.

Cenilna vrednost: 8.500 Din; najmanjši ponudek: 5.670 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ložu, dne 15. maja 1931.

E 59/31—6 1370

Dražbeni oklic.

Dne 8. julija 1931 ob desetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga Gor. Jezero, vl. št. 103.

Cenilna vrednost: 26.000 Din; najmanjši ponudek: 15.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ložu, dne 15. maja 1931.

E 138/31—5 1343

Dražbeni oklic.

Dne 10. julija 1931 ob desetih bo pri podpisaneu sodišču dražba nepremičnin: zemlj. knjiga k. o. Raka, vl. št. 144.

Cenilna vrednost: 1594 inD; najmanjši ponudek: 1062,66 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem, dne 8. maja 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme:

521. Sedež: Stožice pri Ljubljani. Dan vpisa: 28. aprila 1931.

Besedilo: »Vitamin«, sadni sok, družba z o. z.

Obratni predmet družbe je izdelovanje sadnih sokov, zlasti takih, ki vsebujejo mnogo vitaminov, ter trgovina s temi izdelki, nakup in prodaja tozadevnih surovin in nabava vsakokratnih potrebščin in strojev ter strojnih delov za podjetje.

Družbena pogodba z dne 13. aprila 1931.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Visokot osnovne glavnice: Din 20.000.—.

Na to vplačani zneski v gotovini: Din 20.000.—.

Poslovodje: Skerlep Feliks, zasebni uradnik v Mali vasi 5, Žužek Franc, tovarnar v Ljubljani, Suvoborska cesta 17, Skerlep Franc, tovarnar v Mali vasi 26.

Za namestovanje upravičen: Družbo zastopata na zunaj in napram oblastem po 2 poslovodji kolektivno, Tvrdka, ki je lahko od kogarkoli pisana, tiskana, s strojem ali stampiljo oddisnjena, se podpisuje na ta na-

čin, da pod njo podpišeta dva poslovodji kolektivno svoj lastnorčni znak.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 25. aprila 1931.

Firm. 390/31 — Rg C IV 276/1.

522. Sedež: Črnomelj. Dan vpisa: 16. maja 1931. Besedilo: »Belokranjska železolivarna, d. z o. z., Črnomelj«.

Obratni predmet: izdelovanje železolivarskih in drugih livarskih izdelkov in njih obdelovanje ter trgovanje s takimi izdelki, nakup in prodaja zadevnih fabrikatov in materiala.

Družbena pogodba z dne 20. aprila 1931, opr. št. prist. št. 681/31.

Osnovna glavnica znaša Din 80.000.—.

Poslovodji: Lackner Alfonz, posestnik in hotelir v Črnomlju št. 1, in Bitenc Matilda roj. Tomič, zasebnica v Črnomlju, toč. bivajoča v Celju, Vrazov trg.

Podpis tvrdke: družabna tvrdka se podpisuje tako, da postavljata pod njeno natisnjeno ali napisano ali stampiljirano besedilo svoji imeni dva poslovodji kolektivno.

Okrožno kot trgovsko sodišče odd. III., v Novem mestu, 16. maja 1931.

Firm. 85/31 — Reg. C I 116/1.

Konkurzni razglasi

Sa 10/31—2. 1361

523. Poravalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Škerl Josipa, trgovca v Ljubljani, Solški drevored 8.

Poravalni sodnik dr. Petelin Bogdan, sodnik okrožnega sodišča v Ljubljani. Poravalni upravnik dr. Jelenec Celestin, odvetnik v Ljubljani. Narok za sklepanje poravnave pri deželnem sodišču, soba št. 140 dne 27. junija 1931 ob desetih. Rok za oglasitev do 22. junija 1931.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 18. maja 1931.

S 4/31—92. 1376

524.

Določitev naroka za prisilno poravnavo v konkurzu in naknadno ugotovitev terjatev.

Prezadolženec: Tvrdka I. Kostevc, nasl. A. Pirč, trgovec v Ljubljani.

Za naknadno ugotovitev terjatev, za ponovno razpravljanje in sklepanje o prisilni poravnavi, ki jo predlaga prezadolženec in o poravnalnem predlogu Pirš Josipine se sklicuje zbor upnikov

na 28. maja 1931 ob 16. uri pri tem sodišču v sobi št. 124.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 9. maja 1931.

Sa 3/31—56. 1355

525.

Sklep.

V poravalni stvari Ogrin Terezije, trgovke v Novem mestu se proglašajo poravalni postopek dovršenim v smislu § 55. zak. o prisilni poravnavi, ker je poravnava pravomočno odobrena.

Okrožno sodišče Novo mesto, odd. II., dne 16. maja 1931.

Sa 9/31—25 1374

526.

Konec poravnave.

Poravalno postopanje dolžnika Obradovič Božidarja, trgovca v Mariboru, je končano.

Poravnava sodno potrjena.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 15. maja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

1364

Razpis.

Razpisujemo nabavo 12.000 komadov krajnikov. Pogoji in podatki za pogodbo napopravljamo.

Računski zaključek Ljudske tiskarne d. d., Maribor.

Aktiva		Bilanca dne 31. decembra 1930.		Pasiva	
		Din			
Debitorji	598.828,29	Delnice	625.000,—		
Inventar	425.906,30	Banke	744.044,68		
Nepremičnine	379.060,16	Kreditorji	213.070,19		
Novec	7.463,24				
Zaloga	167.282,—				
Izguba	3.574,88				
	1.582.114,87		1.582.114,87		
Izguba		Račun izgube in dobička z dne 31. decembra 1929.		Dobiček	
		Din		Din	
Troški	1.268.391,17	Poslovni prebitok	1.314.787,64		
Odpisi	49.540,80	Izguba l. 1930.	3.574,88		
Izguba l. 1929.	430,55				
	1.318.362,52		1.318.362,52		

Maribor, dne 17. maja 1931.

1365

dan 2. junija t. l. se dobijo pri Direkciji državnega rudnika Zabukovca, p. Griže, pod št. 2195/II.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca, dne 19. maja 1931.

Št. 4799/II. 1371

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje, razpisuje za na dan 15. junija 1931 ob enajstih nabavo:

1600 m jeklene žične vrvi, premera 18 mm.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 18. maja 1931.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Stanje dne 15. maja 1931.

Aktiva.

	Dinarjev
Metalna podloga	207.929.703,25
Posojila	1.352.841.207,41
Račun za odkup kronskih novčanice	897.793.073,06
Račun začasne zamene	126.224.708,33
Dolg države	2.996.842.941,92
Vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanice	2.138.377.163,—
Saldo raznih računov	426.823.640,67
	8.146.832.437,64

Pasiva.

Glavnica Din 50.000.000 v kovancem zlatu: od te vplačano	30.000.000,—
Rezervni fond	13.522.092,90
Novčanice v obtoku	4.720.031.955,—
Državni račun začasne zamene	126.224.708,33
Terjatve države po raznih računih	53.710.300,97
Razne obveznosti	981.910.341,44
Terjatve države za zastavljene domene	2.138.377.163,—
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fond	83.055.870,—
	8.146.832.437,64

V metalni podlogi se računski: dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dolar za 5 dinarjev, lira za 1 dinar, švicarski in francoski frank za 1 dinar, dinar v kovancem srebru za 1 dinar itd.

Obrestna mera pri eskontu menic 5 1/2% na leto.

Obrestna mera za posojila na zastavo 7% na leto.

Razne objave

1357—3—1

Poziv upnikom.

Prva Celjska mizarska zadruga z o. z. je sklenila na občnem zboru dne 26. marca 1931 razdružitev in likvidacijo.

Zadruga poziva vse svoje upnike, da prijavijo do 1. junija izogib zakonitih posledic zamude svoje terjatve podpisani zadrugi.

Celje, dne 18. maja 1931.

Prva Celjska mizarska zadruga z o. z. v likvidaciji.

1368

Razid društva.

Društvo kmetskih fantov in deklet, Vel. Loka, se je razšlo, ker ni ne premoženja ne članov.

Bizjak Franc, s. r., bivši predsednik.

1368

Popravek.

Pri bilanci »Elektre«, d. d. za dobavo električnega toka v Ljubljani, objavljeni v »Službenih objavah« dne 17. maja t. l., se je vrnila tiskovna pomota: v naslovu bi se moralo pravilno glasiti Bilanca z dne 31. decembra 1930 (ne pa: 1931), kar s tem

E. M. Remarque:

95

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Oton je bil prej voznik, Zorž pa pristaniški delavec. Bila sta štiri leta vojaka, tako dobra vojaka, da nista zdaj nič drugega in tudi nič drugega nočeta biti. Ostanek vojne, ki je razkropljen po pokrajini miru; kjer vzplamti nemir, tam se zbirajo, ker samo tam se dobro počutijo. Če ne bo več vojne, bodo izgubljeni. Ti podivjani, večni vojaki, ti brezposelni častniki, med katere je pomešanih par idealistov, ti so zadnja, najtrša vojna žilindra.

Narednik, z gumijevim krecom za pasom, je šel mimo. Močan možak s surovim obrazom in majhnimi očmi. Vojaki so postali mirni. Par rekrutov se je postavilo v stoj. Kratko jih je meril. Skoraj boječe so ga gledali. Potem je šel naprej. Oddahnili so se in se zopet vsedli.

»No,« sem dejal zaničljivo, »imate še več strahu pred vašimi revolucionarnimi poveljniki, kot smo ga imeli mi prej pred našimi kraljevo pruskimi.«

»Človek, ne tako glasno,« je odvrnil Zorž s pogledom proti vratom, »to je bil vendar Buschmann. Klavec. Če čuje ta kaj o revoluciji, postane divji.«

Vstal sem. Kako sem le mogel misliti na to, da bom našel tu zavetje? Tu straši samo strašna kariatura vojne, ljudje, ki so postali stroji in izgubili vsak čut za resničnost. Tako so obsedeni od vojne, da morajo sami sebe varati z njo. Nekaj orožja, ki bi ga morali oddati, so skrivoma spravili proč, ga zakopali in ga zdaj stražijo — ko da bi mogli z njim rešiti domovino. Dandanes ve že vsak otrok, koliko topničarskega materiala je že treba, če se hoče človek samo v daljavi par kilometrov teden dni resno boriti. Toda v teh razbrzdanih vojaki je vojna postala ideja, pod katero se izgublja namen. Da bi skrili tucat pušk, ubijajo brezusmiljeno ter se smatrajo pri vsem tem za maščevalce domovine. Smešni bi bili, če se ne bi pri tem igrali s človeškimi življenji. Tako bije boje general s svinčenimi vojaki.

Menil sem, da bom našel tu vsaj ostanek tovarštva. Toda ustrašil sem se tega podivjanega čuta skupnosti, ki se naziva tu tovarštvo. Ogorčenost, surovost, obup in nebržnost se meša tu s cinično bahavostjo in napuhom v lažnivo atmosfero. Med njimi je sicer nekaj mirnih ljudi, toda najbolj glasni svirajo prve gosli. Tu je brezupje in surov poboj. Tu ni več tistega starega, raskavo srčnega tona. Ti ljudje so izgubljeni.

»Ali ne greš noter?« me je vprašal Oton in pokazal proti pisarni, ko sem mu ponudil roko.

Zmajal sem z glavo.

»Saj so vse skupaj smeti — tako ali tako«, je

menil ravnodušno in čistil svojo pipo.

»Hotel si pač samo vohuniti«, je dejal neki dolg kujon in pristopil k meni.

»Ne,« sem odvrnil, »ampak dokler bo moral človek stati na pozor pred vsakim naredniškim drogom, tako dolgo me komis ne bo videl.«

»Prav imaš«, se je izjavil Zorž in je nahrulil tisto prekljo: »Pusti tega tu v miru, ker drugače ti bom pomečkal drobovino. Ti sam vohuniš — te imam že dolgo na sumu.«

Tako je torej tukaj. Drug drugemu ne zaupajo več. Dva rekruta z bledima dijaškima obrazoma sta prihrumela noter. Najbrže sta utekla iz šole z namenom, da bi doživela kakšno pustolovščino. Šomastri so zopet pridno na delu. Naglo sem stopal po vežbališču mimo rdečih zidov, v katerih straši še vedno ozkogrudni svet suka, moči in neumnosti. Nisem mogel razumeti, zakaj sem prišel semkaj. Življenje — nenkrat sem ga čutil krožiti po svojih žilah, lastavice so jadrale po zraku, zmeden sem obstal, tako toplo in močno me je izpreletelo to spoznanje ko sreča, na katero nisem upal.

Takoj za vojašnico sem naletel na Karola Brögerja. Ponosen mi je pokazal sklepno pismo o sto steklenicah konjaka ter mi je začel računati, koliko bo pri tem zaslužil.

»Potem imaš za danes dovolj,« sem dejal, »pojdiva se kopat.«

Vojne še ni konec...

Svetovno vojno so končali leta 1918., vojne pa zato še ni konec; konec vojne bo šele takrat, ko bodo izginile tudi še vse žalostne posledice vojne.

Kako počasi likvidirajo vojno, nam dokazuje veliki »centralni urad za izkaz vojnih žrtev in za oskrbo vojaških grobov« v Nemčiji. Ta urad se nahaja v nekdanji trdnjavi Spondau pri Berlinu v ogromni vojašnici. Urad so ustanovili med vojno in tekom let se je tam nabralo nad 13 in pol milijona izkaznic nemških vojakov. Ves ta ogromni material pa je urejalo okoli 3000 uradnikov in uradnic. Danes je zaposlenih tam še 300 uradnikov. Med vojno je prejel urad na dan po 5000 dopisov, ker je morala vsaka vojaška edinica sprosti poročati, kam in kdaj je ta ali oni vojak odšel oziroma kdo in kdaj je prišel. Kljub veliki skrbnosti in natančnosti pa še danes za 200.000 bivših vojakov ne vedo, kje so...

Poslovanje tega urada je še dandanes zelo važno zaradi ureditve številnih pravnih zadev kakor dedštin, zemljiškoknjižnih prenosov itd.

V tem uradu pa nimajo pregleda samo o vojakih izza svetovne vojne, ampak o vseh vojakih v Nemčiji sploh, kolikor jih je bilo od leta 1862. naprej. Vseh izvidnih kart je nad 60 milijonov! Ves ta ogromni material je zbran v 135.000 debelih zvezkih, vsak vojak pa je vpisan dvakrat: po abecednem redu in po svojem vojaškem oddelku. Kako težavno in zamudno je moralo biti urejanje kart, se vidi iz tega, da je v zbirki zapisanih nad 115.000 vojakov z imenom Müller, nad 90.000 pa z imenom Schulze!

Nenavadna krstna imena

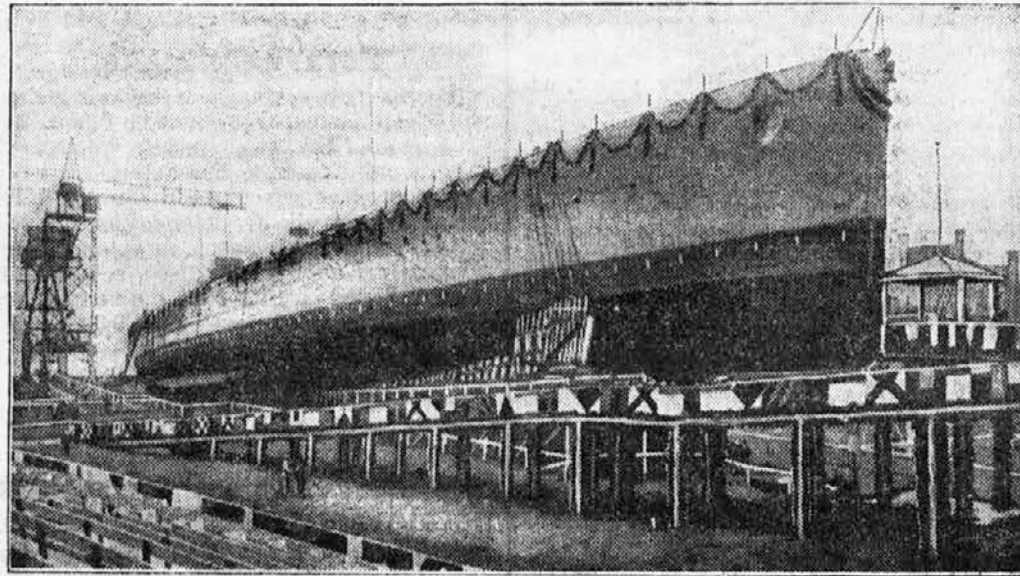
Ameriški slikar Desney, ki je ustvaril znano filmsko figuro »Micky«-miško, je dobil te dni hčerko, ki jo je dal krstiti na ime »Micky«-miš. Na Francoskem pa je ob času zmage na Marmi mnogo ljudi dalo svojim hčerkam iz patriotskega navdušenja ime »Joffrine« po maršalu Joffre-u. V Rusiji so skoro vsa imena boljševidnih voditeljev postala krstna imena. Neki angleški uradnik v Indiji pa je dal svojemu prvemu sinu ime »One« (eden), drugemu sinu pa »Two« (dve); svoji prvi hčerki pa je dal ime »First« (prva). Neki Amerikanec pa, ki ni hotel imeti več otrok kakor enega, je pa svojega sina-edinca krstil na ime »Finis« (konec). Ko pa se mu je rodil še drugi sin, ga je dal krstiti na ime »supplement« (dopolnilo). Gospod Supplement Worthington je danes imeniten odvjetnik v Filadelfiji.

Tragična usoda begunca

Te dni je stal pred dunajsko poroto nekdanji ruski gardni poročnik in carski adjutant Simon Golovin. Zagovarjati se je moral zaradi tatvine. Bivši carski adjutant ima za seboj zelo žalostno življenje. Po boljševiški revoluciji je zapustil Rusijo in bezal iz dežele v deželo, dokler se ni nastanil v Nizzi, kjer se je dal najeti kot plesalec ali »gigolo«. Ni pa dolgo izvrševal svojega poklica. Neka starejša ženska namreč, ki je bila dala lepemu, mlademu plesalcu dragocen prstan v dar, ga je naznanila policiji zaradi tatvine in sicer iz maščevanja, ker ga je enkrat videla na sprehodu z neko mlajšo žensko.. Golovin je bil res obsojen na 1 leto zapor!

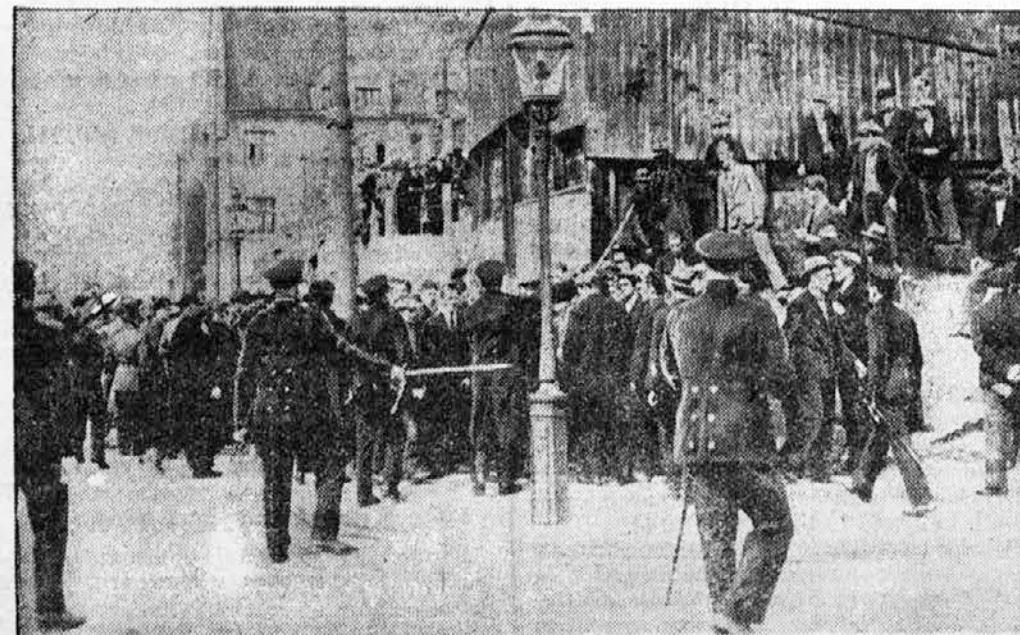
Po prestani kazni je odpotoval na Dunaj, kjer se je preživljal s poučevanjem jezikov in pa tudi s plesom. Na Dunaju pa je začel po nesreči v dobro organizirano tolpo tatov, ki so kradli po trgovinah, kar so dosegli. Golovina so zopet prijeli in takrat je dobil 3 leta težke ječe. Po prestani kazni so ga pa izgnali.

Golovin pa se je od meje zopet »krivaj« vrnil na Dunaj in zopet je bil obdolžen tatvine. Takrat so ga tatvine pač oprostili, ker mu je niso mogli dokazati, obsojen pa je bil zaradi nedovoljenega povratka na Dunaj na 3 mesece zapore.

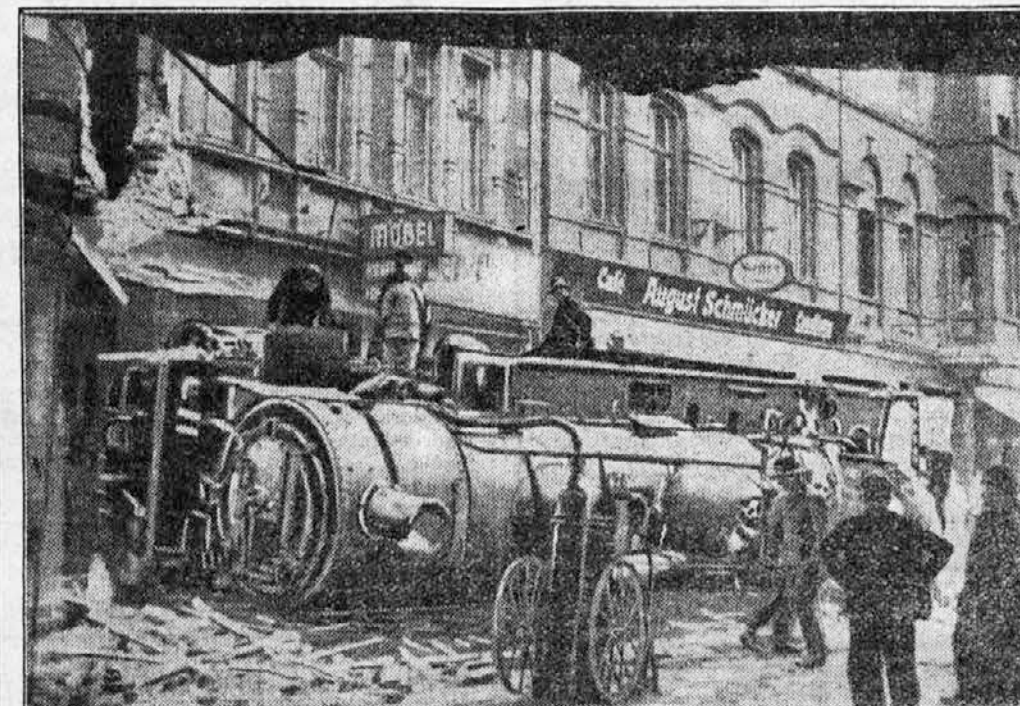
Krst najmoderneje nemške vojne ladje »Deutschland«

Ladjo so spustili v morje 19. maja v Kiel-u. Sprudaj so tribune za gledalce, na desni strani pa oder za »botrac«.

Komunistični nemiri v Stockholmu

V Stockholmu so otvorili te dni mednarodno letalsko razstavo. To priliko so porabili komunisti za izzivanje nemirov in policija je le s težavo vzdržala mir in red.

Lokomotiva je padla na ulico

V velikem industrijskem mestu Essen-u (v Nemčiji) se je prevrnila lokomotiva s tira baš v trenutku, ko je vozila čez most nad obljudeno ulico. Strojvodja in kurjač sta obležala na mestu mrtva, nekega otroka pa je vlahajoča para zelo opekla.

Nemški mornar - zamorski kralj

Angleški listi poročajo, da je neka angleška ekspedicijska ladja naletela v osrednji Afriki na zamorski rod, čegar vladar je bil belokožec.

Ta zamorski kralj je bil prej nemški mornar in je bil zaposlen na jadrnici »Emilia«. Ta ladja pa se je leta 1904. ob gvinajski obali razbila in vse moštvo razen sedanjega zamorskega kralja se je potopilo. Mornar pa, ki se je rešil, se piše Viljem Knopp, doma je pa iz Wilhelmshavena.

Mornarja Knoppa so zamorci prav prijazno in gostoljubno sprejeli. Kmalu po svoji rešitvi se je še oženil s kraljevo hčerko, ko pa je kralj umrl, je on prevzel vlado. Svoj materin jezik je že skoro popolnoma pozabil, pa tudi angleščino komaj še obvladuje, čeprav je nekdanji ta jezik čisto gladko govoril.

Angleži so Knoppa nagovarjali, naj se vrne z njimi vred domov v Evropo. On pa nikakor neče več domov, češ da se v Afriki med svojimi podložniki prav dobro počuti.

Razpolovljena dedščina

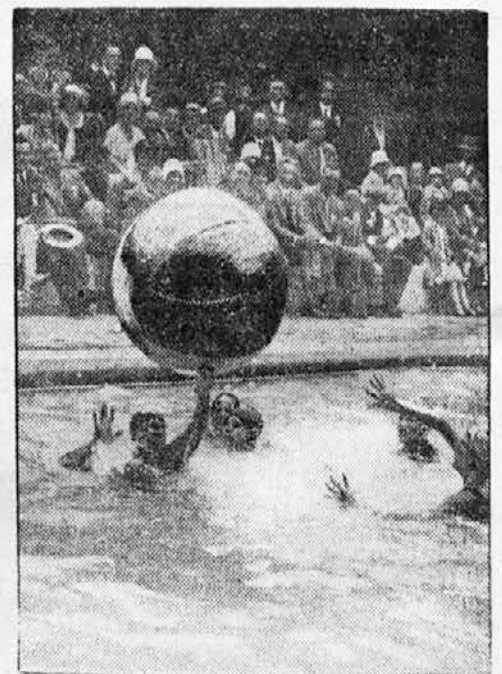
Mlad Amerikanec, ki je imel 1000 dolarjev prihrankov, se je oženil z deklico, ki je imela tudi 1000 dolarjev. S tem denarjem sta začela trgovino, ki je jako dobro uspevala. Žena pa je imela to slabost, da je vedno obstajala na tem, da je polovica premoženja njena. Mož je žensko sitnost potrpežljivo prenašal do svoje smrti.

V svoji oporoki pa je želji svoje žene ugodil na sledeč način: Hiša se mora razdeliti na dva dela, prav tako tudi vsak kos pohištva, vsaka preproga in vsaka slika. Od vsega dobi žena po eno polovico.

Žena se je obrnila na sodišče, češ da s polovico mize itd. nima kaj početi. Sodišče pa je odločilo, da je treba poslednjo voljo moža izvršiti dobesedno.

Pomagalo je

V brazilski državi Parana leži mesto Porta Grossa. To mesto ima električno razsvetlavo. Družba je pa nedavno brez pravega vzroka cene toka silno povišala. Prebivalci so se pa temu ukrepu odločno uprli. Nad 20.000 prebivalcev se je pisмено obvezalo, da tako dolgo ne bodo rabili elektrike, dokler družba ne vpelje zopet starih cen. Ta štrajk je trajal dober teden, potem pa se je družba le vdala.

»Polo«-igra na vodi

Najbolj moderna igra v ameriških kopališčih je v tej sezoni »polo« na vodi. Zoga ima 1 m v premeru, igro pa igra po pet kopalk na enkrat.